Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Mỗi số 0 $ 07

Năm thứ nhì — N° 348

ĐUỐC NHÀ NAM

BÁO RA MỖI NGÀY

Chủ-nhiệm: NGUYỄN-PHAN-LONG

BÁO-QUẢN: 73, Lagrandière — Dây nói số 606 — TÒA-SOẠN: 147, Rue de Reims — Dây nói số 558 —

Quản-lý: NGUYỄN-VAN-SAM

JOB

Mercredi 17 Juin 1931

LẤY CA-DAO XÉT ĐỨC TÁNH TỐT CỦA QUỐC-DÂN TA

Đừng chê cười thiên-hạ

Người ở đời, trừ ra những bậc ốc mang tếu mà lại trở cười người thiên hạ thì nó chẳng là trái lẽ lắm.

Người ở đời, trừ ra những bậc ốc mang tếu mà lại trở cười người thiên nhơn, thì không ai là được thập toàn cả. Người nầy ở với gia đình thì tốt, nhưng ở với bậu bạn thì hèn, người kia ở với bậu bạn thì hay, nhưng ở với gia-đình thì kém. Có người không mê về sắc thì cũng mê về tiền, có người ghét kẻ tham lam, nhưng tự mình thì rít rỏng. Lại có người lúc bình thường, thì chuyện trung nghĩa nói luôn mồm, mà đến khi gặp phải biến cố thì khí tiết không còn một mảy. Lại có người khi cùng tùng thì thỏ toàn giọng ái-quốc ái-quần, mà đến khi thành đạt, thì tìm những chuyện thương danh hại tiết.

Đại khái con người ta phần nhiều là vậy đó, thế mà họ lại cười nhau, chê nhau gắt lắm. Ai bỏ ra một chút là họ cười. Họ cười người siêm nịnh, họ cười người gian tham, họ cười người ươn hèn, họ cười người ngỗ nghịch, mà tự họ không gian tham cũng siêm nịnh, không ươn hèn cũng ngỗ nghịch. Đã là một phần không nên thân như nhau, mà lại cười nhau, thật là một sự quái gở.

Chi vậy ? Cỗ-nhơn ta rất thận trọng về chỗ đó, họ tránh hết sự chê cười nhau.

Họ biết rằng : người, ai không lỗi, mình cười người ta, rồi người ta cười mình. Nên chi họ khuyên nhau rằng :

Ai ơi ! chớ vội cười nhau,
Cười người hôm trước hôm sau người cười.
Ai ơi ! chớ vội cười nhau,
Ngẫm mình cho rõ trước sau sẽ cười.

Rất đỗi có người, tự mình thì phạm đủ các điều xấu xa, mà không biết xét thân, lại đi cười người thiên-hạ ; những là con nầy thất tiết, thằng kia tham dâm, nhà nọ anh em kiện gia tài, nhà kia vợ chồng xin ly dị, bao nhiêu cái vít dơ bẩn trong gia đình người ta không qua khỏi mắt mình mà đến công việc của mình làm, tánh cách của mình ở, thì không hơn gì người ta

Chân mình những lấm mê mê,
Lại cầm bó đuốc mà rê chân người

Chi vậy ? Có phải là bên không. Mình thấy người ta phạm vào cái lỗi đó, thì mình nên giữ mình cho khỏi phạm tới lỗi đó, mình thấy người ta mang lấy cái tật ấy, thì mình nên giữ mình sao cho khỏi bị cái tật ấy. Chớ mình như thiên hạ thì nó chẳng là trái lẽ lắm.

Mình cười người ta, sao sao người ta cũng lấy câu :

Chuột chu chê khỉ rằng hôi,
Khỉ bèn trả lời : « Cả họ mày thơm ! »

mà trả lời lại thì có phải nhục không ?

Phương chi trong chỗ cười chê vô tâm của mình đó thường sanh ra những sự không hay cho người, biết đâu ? Vợ chồng người ta đương âu yếm, anh em người ta đương hòa thuận, chỉ vì một lời nói đem pha nhạo báng của mình mà sanh ra sự xích mích chia lìa nhau.

Miệng có độc quá đuốt ong,
Xui người tan hiệp giết dòng nghĩa nhơn

Còn không thể đi nữa, thì người ta cũng ghét dư khinh bỉ mình, thành ra có phải mình chê cười người ta để mua lấy sự không tốt và có khi cũng là cái hại vào mình không ?

Đại gì đại đến thế, cỗ nhơn ta rất khinh cái hạng người đó, nên chi họ đã khuyên rằng:

Đất bụt lại ném chim trời
Chim thì bay mất, đất rơi xuống đầu.

Họ cho cái hạng người đó là hạng người đội phân đổ biển, ngậm máu phun người, cho nên họ lo tránh hạng người ấy, và tránh xa những tật ấy !

THIÊN-LẠI

Cũng vì trời nực

Khát nước, một thằng nhỏ tây uống lầm a-xít chết

Chuyện đau đớn ấy mới xảy ra ở ngoài Bắc.

Bữa chúa nhựt mới rồi, bà vợ chồng M. Vittori, xếp sở Hoả-đồ ở Hanoi, đem con cái vào thăm người em làm đốc tơ ở Hailông.

Trời nực quá, thằng nhỏ Pierre đòi uống nước hoài ; người ta đi cho nó uống đã rồi, bắt nó đi ngủ trưa cho khỏe. Nằm chưa nhắm mắt, nó lại đòi uống, nhưng người con gái Annam theo giữ nó đó, biểu nó ngủ đi không cho uống nữa.

Song nhè lúc người con gái ấy đi ra rồi, nó khát quá, thấy một bình nước để trên đầu cái cửi gần đó, nó liền với tay lấy xuống, giốc uống hết trơn. Khốn nạn thay ! đó là nước a-xít, kêu là *acide phénique*, là thứ độc-địa, chớ có phải là nước uống đâu : nên thằng nhỏ uống vào rồi, thì quặn quại rên la thảm thiết, vì a-xít vào ruột làm như đốt cháy ruột nó vậy. Người chủ nó làm đốc-tơ, liền cho nó uống thuốc xổ, rồi đem ngay ra nhà thương Saint Paul ở Hanoi cứu cấp, nhưng cứu gì được nữa, đem ra tới nơi, thì thằng nhỏ chết liền. Tội nghiệp thay !

Chuyện thảm thương nầy nhắc cho các bà làm mẹ ta, có con nít phải nên giữ gìn cẩn thận về sự ăn uống của con, và có đồ gì độc thì nên giấu kín, đừng để cho con vô ý ăn phạm uống lầm, đến đỗi thiệt thân uổng mạng như thằng nhỏ Pierre đó.

Bữa nay nhiều bài, chuyện « Thằng ghiền máu » xin hườn lại một kỳ. Ngày mai sẽ đăng tiếp.

Chuyện thị phi....

Tụi Mọi Bou-Tham không đọc báo

Ai ta, xứ miệt rừng núi, giáp Lào và Cao-miên, còn có nhiều dân Mọi, hầu nó là Mọi, chớ nó có cái đặc-tính độc-lập rất cứng khỏi. Nó chẳng chịu phục-tòng ai cả. Xưa kia, không phục-tòng người Annam, hay giờ cũng không phục-tòng chánh-phủ Pháp.

Một nhà văn-sĩ Pháp, là ông Jean d'Esme, đã viết một cuốn tiểu-thuyết — tên gì Nam-Chúc quên lộng, hay quá, — nói những cái phong-tục tánh-tình của tụi Mọi ở phía Langbian, nhiều cái lạ lắm. Tưởng như là nó chịu mất đất, chớ không chịu mất người. Binh lính nhà nước có chiếm khu rừng nầy của chúng nó đang ở thì nó bỏng bỏ đất đai nhau đi ở rừng khác, cứ thật lâu như thế, vào tận núi thẳm rừng sâu.

Áy bởi cớ có ít nhiều dân Mọi chưa chịu giáo hóa, nên chi hễ lần nhà nước ra cũng chinh-phục tụi nó dễ lắm.

Tụi Mọi ở Bou-Tham, làm hại ông chủ quận Gaillo hồi cuối tháng trước, là thứ Mọi mà người Pháp đang chinh-phục đó. Vì chuyện ấy mà mới rồi may bay lên đó ném bom phá tàng, xử hiện nay binh lính và súng đạn đang nhọc lòng tốn công dành dẹp ở trên miệt Mọi.

Nam-Chúc mấy bữa rày, nghĩ tới lui cứ vẫn hoài, không hiểu tại sao tụi *Mọi Bou-tham* lại bợt ông quận Gaillo, ông là người vâng mạng tới cai trị quản lý, lại giữa lúc ngộ hại là lúc ông đem ký-ân tới cho nó, muốn làm ơn cho nó, sao nó vô tình và độc ác lắm vậy ?

Nam-Chúc nghĩ ra nhiều lý đoán lắm nhưng mà nhiều lại có một cái lý-đoán nầy cũng hơn hết, là tụi nó không đọc báo mà ra.

Phải, tại không đọc báo, cho nên nó không *biết rằng* tánh mạng một người tây là quí báu hơn triệu bạc ngàn vàng, dụng tới cái tánh mạng ấy thì cả chục cả trăm tánh mạng khác phải khốn, mà tàng tóm nhà cửa, trẻ già, trai gái, cây cối, heo gà, đều phải tiêu ra tro ra bụi hết.

Phải, tại không đọc báo, cho nên nó không biết rằng trong sử nầy, khoảng hai năm nay, có *nhiều chuyện* cho chúng làm gương mà tránh : như vụ *Benin* ở Hanoi, vụ *chuyến Monteil* trên Phú-riềng, xa thì việc có *Fournier* ở Bắc-Liêu, gần thì vụ cai *Perrier* ở Nghệ-Tĩnh.

Phải, tại không đọc báo, cho nên nó không hiểu rằng *một* vị quan của nhà nước sai đi cai trị dân, dân là người Pháp hay người Nam cũng vậy, ... mình là dân-giả, không được nói. . . . . không được xâm-phạm.

Phải, tại không đọc báo, cho nên nó không được nghe được thấy những cái *kết-quả* của vụ Hoàng-tam-Mỗ ở Vinh-bảo, vụ Tôn-thất-*Hoàn* ở Nghệ-an ra làm sao ?

Phải, cũng tại không đọc báo, cho nên nó chưa được thấy tỏ cảnh làng Cổ-am và chưa được nghe chuyện sau khi xảy ra việc *âm-hại* quan huyện Nghi-*lộc*, thì mấy làng ở quanh đó thành ra chỗ gò hoang đất mả là thế nào ?

Nếu như chúng nó đã có đọc báo, mà thấy những cái *kết-quả* là thế kia, những cái quanh cảnh như thế nọ, thì tôi dám chắc nó đã không làm hại ông Gaillo, cho đến đỗi ngày nay phiền tới máy bay, trái phá, súng đạn, quân binh của nhà nước, mà làng xóm chúng thì bị thiêu, giống nòi chúng thì phải trốn.

Muốn cho nó đọc báo để biết chuyện nọ chuyện kia, nhưng nó vẫn muốn làm Mọi thì sao ?

NAM-CHÚC.

Nên để ý

Chuyện « Chicago là ổ trộm cướp giết người » mỗi ngày đều có đăng trong phụ-trương lời báo nầy luôn, và có lẽ đăng cả tháng mới dứt.

Chuyện càng xem càng thấy vui, ngộ, ghê-gớm, bí-mật, mà trời ôi ! nó lại là chuyện *có xảy ra thiệt* bên thành Chicago (Huê-kỳ) chớ nào phải là tấn tuồng bịa đặt theo điệu tiểu thuyết, theo kiểu Cinéma đâu ?

Hãy đọc chuyện ấy. Đọc tới hoài, đọc cho hết, đọc cho biết bên nước Huê-kỳ thiệt có đại-vương Cáp-Bôrg (Al Capone), đọc cho biết dân Huê-kỳ kể có đồng tiền chớ không kể sanh mạng, và đồng tiền ấy nó làm chánh cung cấp *Công binh*, nó cho lập các chồng pháp-luật hết !

Hãy đọc « Chuyện Chicago.

V. H.

Hùng Thuc-Huy

Số báo bữa qua, bổn-báo đã nói Tướng giới-Thạch đem binh đi đánh cộng-sản ở Giang-tây, dùng Hùng Thức-Huy làm hướng đạo, vì Hùng thuộc địa-thế lắm.

Hùng cũng là danh-tướng ở nước Tàu bây giờ. Hình in đây là Hùng Thức Huy đó.

Nói việc Thế-giới kỳ nầy, có nhiều tin Tàu quan-hệ, mục ấy ở trương nhứt, xin độc-giả lưu ý.

Vợ chồng đang kiện đề bỏ nhau

Một vị quan tòa bị vợ bắn chết

Hôm bữa 13 Juin, tại tòa Colmar bên Pháp có xảy ra một tin thảm-kịch, ai nghe cũng lấy làm lạ

Ông François Billing là một vị quan tòa nổi tiếng nhơn đức, ở Colmar ai cũng đều kính yểu. Sớm mai bữa thứ bảy tuần rồi, ông đương ngồi ở phòng việc, thì vợ ông tới thăm. Hai bên cải cọ nhau dây lâu. — vì ông muốn đã vợ ra — thình lình nghe năm phát súng lục nổ lên tiếp nhau. Ông Billing nhảy đại ra cửa, kêu phòng việc kế rằng :

— Vợ tôi bắn tôi chết. Mau đi kêu quan thầy.

Còn hai tay ông thì bịnh cái cổ, chỗ máu xịt ra có vọt, đặng cầm máu lại mà chờ quan thầy. Nhưng khốn thay, máu ra nhiều quá, sức chịu không kham, ông ngã trên tay một thằng lon-ton mà chết.

Lúc lộn xộn, ai nấy cũng rộn trí về sự ông bị bắn, vợ ông ngồi một mình trong phòng, lấy vỏ thuốc độc ra uống, không ai rõ là thứ thuốc gì. Khiêng đem về nhà thương, bịnh-tình bà Billing coi nặng lắm.

Bà tên là Emilie Burger, năm nay 50 tuổi, trước kia vốn là một người đàn-bà bị chồng đề, ông Billing mới cưới chừng hai năm nay. Nhưng thấy tánh tình bà không được thuần lương, thiên hạ dị-nghị dữ quá, nên ông Billing nhứt định xin ly-hôn. Nhiều khi ông nói chuyện với anh em bạn rằng ông lo sợ lắm, e rồi có sanh biến.

Quả thật, tới nay có việc đó bỏ xảy ra, bà Emilie Burger tới bỏi ông, ban đầu ý muốn lấy cái tình chồng vợ mà cám dỗ ông, sau thấy ông cự tuyệt, nên bà bắn cho chết. Cái nư giận của đàn-bà ! Cái ăn ly-hôn ! Thiệt nhiều án-mạng xảy ra, đều là cái gốc tự ái-tình mà ra cả

KÍNH CÁO ĐỘC-GIẢ

Bổn-báo phải : 1° M. Trần-hữu-Bổn đi thâu tiền báo trong hạt Cầnthơ.

2 Trương-văn-Nhàn thâu tiền trong hạt Travinh.

3° Nguyễn-tấn-Hạnh thâu tiền trong hạt Bạc-liêu-Camau.

Vậy mong các vị độc-giả yêu-quí của bổn-báo hết lòng chiếu-cố cho. Bổn-báo xin có lời cám ơn trước

PHONG-TRÀO CỘNG-SẢN PHÍA BẮC TRUNG-KỲ

Từ 1er Avril ở Nghệ-an có : 10 vụ cướp có khí-giới, 26 vụ phá nhà cướp của, 37 trận hỏa hoạn, 16 vụ án-mạng

Thấy báo France Indochine ngoài Bắc điều-tra cái tình-hình dân Nghệ-an bị thiệt-hại vì họa cộng-sản từ ngày 1er Avril tới giờ ra sao, bổn-báo muốn lược thuật lại đây để hiến độc-giả. Còn sự hư thiệt và lời phẩm bình trong đó, bổn-báo không chịu trách-nhiệm.

■ ■ ■

TỈNH NGHỆ AN

Từ ngày 1er Avril, ở tỉnh Nghệ an, có : 10 vụ cướp có khí-giới ; 26 vụ phá nhà cướp của, 37 trận hỏa hoạn, 16 vụ án mạng, và 19 người bị trọng thương. Những người bị thiệt hại trong những vụ trên đây toàn là người giúp việc cho nhà nước, như : Cai-tổng, xã-trưởng, hương chức làng và dân tuần.

■ ■ ■

TỈNH HÀ-TĨNH

Ở tỉnh Hà-tĩnh, cũng trong thời-gian đó có 27 vụ án mạng ; 8 người bị trọng thương ; 4 vụ bắt cóc ; 2 trận hỏa hoạn : 1 cái nhà thờ và 1 một cái nhà của cha sở ở ; 1 vụ đánh một người thực-dân Pháp và đứa con ; 1 vụ toan nhận người xuống nước ; 1 người cố-đạo Annam bị chôm chết. Trong số những người bị nạn kể trên đây, có nhiều người linh tập cũng chịu chung một số.

■ ■ ■

TỈNH QUẢNG-NGÃI

Ở Quảng-ngãi có 35 vụ lộn xộn, tức là 22 trận hỏa hoạn, thiêu hủy 42 cái nhà, một cái trường học, và một làng ; 8 vụ án mạng, 7 người bị trọng thương ; 6 vụ người tra khảo lấy tiền, 2 vụ đốt đồn canh và 9 cái nhà.

■ ■ ■

Trong những chuyện tàn hại của bọn cộng-sản gây ra ở tỉnh Nghệ-an có những vụ sau nầy là ghê gớm đau lòng hơn cả.

Có một bọn cộng-sản xuống ruộng cướp lúa, một người đàn bà chống cự lại, bị chúng bắt cắt đứt họng chết liền. Một người linh tuyển bị chặt đầu và hai tay. Một vị cố-đạo ở nhà thờ Trang-Đình

Coi qua trương sáu

VIỆC PHÁT-MINH MỚI

Tàu không chìm

Theo tin bên Pháp qua mấy ngày rày, có nói một vị giáo-sư ở trường Đại-học Clermond-Ferrand, mới phát minh ra cách đóng tàu không chìm (*bateau insubmersible*) đặng.

Bộ Hải-quân (*Ministère de la Marine*) đã chịu xuất tiền để cho ông làm cuộc chế-tạo mới lạ đó. Nghe nói đầu tháng tới thì ông đem ra thí-nghiệm.

Tàu đi trên mặt sóng mặt biển, bấy lâu gặp nạn sóng gió mà chìm, là sự thường thấy lắm. Tức như vài bữa nay, có mấy tin nói tàu chìm ở trên Đại-tây-dương đi mất tàu, lại còn chết năm sáu trăm hành-khách. Nay ông giáo-sư Chartrain phát-minh ra được thứ tàu không chìm, chẳng phải là mà phước cho nhơn loại và việc giao-thông trên biển lắm sao ?

Việc nầy quan-hệ, để mai mốt bổn báo sẽ có bài và có hình nói về việc giáo-sư Chartrain phát-minh thứ tàu không chìm ra thế nào ?

Trong khoa-học-giới

Nước Tàu lại thêm được hai nhà phát-minh

Hẳn độc-giả đã biết về đường khoa-học mới, trong mấy năm nay, nước Tàu đã sản được nhiều nhân-tài, góp với làng khoa-học thế-giới, hiện nay lại thêm được hai nhà phát-minh nữa, xin thuật ra đây để độc-giả được rõ về khoa-học người Tàu đã tiến bộ lắm vậy

■ ■ ■

PHÁT-MINH KIỂU SÚNG LIÊN-HOÀN

Người phát-minh ra kiểu súng nầy là kỹ-sư Trịnh-chinh-Năng.

Trịnh người Quảng-đông, lúc nhỏ nhà nghèo phải thôi học sớm, học nghề thợ mộc. Bấy giờ Trịnh đã phát-minh được cái máy cấy lúa. Mỗi lần xoay cái vấn gỗ, có thể cấy được vài chục cây lúa. Sau đó Trịnh thấy Phùng-Như-Chế được máy bay, nửa tiếng là thủy-tổ các nhà phi-hành Trung-quốc, mới quyết chí để tâm, định nghĩ ra một cơ-khí mới để cứu nước, liền xin vào xưởng linh-công học tập máy móc, rồi xoay Tân-gia-ba làm nghề sửa đồng-hồ. Những khi xong việc ngồi rồi, thường ngồi nghĩ ngợi, đôi lúc lại thở dài, người chủ tiệm thường hỏi cớ gì. Trịnh đem việc muốn chế-tạo ra ba thứ : «người bay, súng điện, súng liên-hoàn» nói cho biết, và nói : « Người bay có thể bắt được máy bay ; súng điện có thể bắn ra được vài trăm dặm ; súng liên-hoàn bắn mạnh hơn súng khai hoa và súng cơ-quan (cối-xay). Nếu chế xong, việc cứu quốc thật không khó gì. Nhưng hiềm nỗi không có tiền để mua tài-liệu thí-nghiệm, nên tôi lấy thế làm buồn »

Người chủ tiệm khẳng khái nói rằng : « Thật vậy chăng ? Tôi đây có món tiền nhỏ xin đem giúp cả để hầy chế ra 1 thứ súng liên-hoàn »

Từ đó Trịnh có tiền mua tài-liệu để chế-tạo, không đầy vài tháng thì xong, kết quả cuộc thí-nghiệm cũng tốt. Trịnh lại được người giúp tiền trở về Quảng-đông, cống hiến cho đảng quốc. Bấy giờ Lý-tế-Thâm đang thống-trị hai tỉnh Quảng, sau khi đã nghe lời Trịnh nói rõ sự chế-tạo và sự ích lợi của thứ súng ấy, bèn cho Trịnh ở luôn trong xưởng linh-công, chuyên việc chế tạo.

Các bạn cũ trong xưởng thấy Trịnh có cái nghề tài ấy, cũng đều vui lòng giúp đỡ. Không ngờ được ít lâu, Lý-tế-Thâm mất quyền, Trịnh phải bỏ về làng cũ, nhưng chí hăng hái không vì thế mà lụt, bèn bán hết gia-sản, đổ mua sắt, mua than đá, rồi lấy nhà ở làm cái xưởng nhỏ, ngày đêm làm việc rèn đúc. Đến mùa xuân năm nay, trải qua ba năm khó nhọc, mới được thành công. Trịnh bèn đem các bộ phận máy móc chụp hình và giải thích rõ ràng làm thanh họa-đồ, rồi đem trình bộ Tổng-chỉ-huy, và xin cấp tiền chế-tạo cho được thành công. Tổng chỉ-huy là Trần tế-Đường có phái một viên phó-quan đến tận nhà nước và cho cái việc Trịnh đem kiểu súng liên-hoàn ra tỉnh đô cống-hiến cho đảng-quốc là một việc trọng đại, nên có sức cho sáu viên huyện trưởng và binh lính phải bảo-hộ dọc đường. Khi đến tổng bộ, các yếu nhơn đến xem thí-

Coi qua trương sáu

Vụ hai người Tây hâm dọa người lấy tiền

Hai anh lại có buôn bán đồ lậu nữa

Trong số báo bữa thứ năm, bổn-báo có đăng cái tin rằng có 2 người Tây bị bắt ở Haiphong về tội hâm dọa một người khách-trú lấy 5.000$ và lại phạm tội mua bán đồ lậu. Nay có tin ngoài Bắc gởi vào nói như vầy :

Hai người Tây đó tên là Peillard và Aflonsi đều ở bên Tàu, nhơn đi ghé ở Haiphong nên bị bắt.

Vụ nầy đã giao lên cho quan Bồi-thẩm tra xét rồi, nhưng theo như lời khai của hai người Tây, thì không có đủ bằng cớ mà bắt buộc hai chú. Tuy vậy mặc lòng, nhà cửa của hai gã ở cũng bị linh tới khám-xét, chỉ thấy có 2 đồng bạc thôi, và có nhiều giấy tờ chứng rằng hai người Tây ấy có mua bán lậu thiệt

Trong những giấy tờ mua bán đồ lậu đây, thì hình như có nhiều viên chức Largea làm việc ở bên Tàu có dính líu vào nữa. Có phải là mua bán thuốc phiện lậu chăng ? Quan bồi-thẩm còn đang tra xét, chừng xong rồi mới có thể biết được.

Hiện nay có một tên đồng-lõa bị linh tiểm bắt gắt lắm.

Ra trước mặt quan Bồi-thẩm Peillard và Alfonsi vẫn cứ chối dài rằng không có ý hâm dọa ai lấy tiền cả, còn về vụ 5.000$ đó, là tên khách trú nọ, thiếu tiền về việc mua một cái máy làm mỏ. Hai người lại nói rằng, mình là người mua bán lớn ở Thượng-Hải đi qua Đông-dương, cốt ý đi tìm coi mấy cái mỏ ở đây.

Cộng-sản cho 100 $

Một cậu lính Lê-dương nhận truyền-đơn đi rải

CẬU BỊ 6 THÁNG TÙ VÌ CÁI TỘI ĐÓ

Tuần rồi tòa án Hanoi xử vụ án một cậu lính Lê-dương bị cộng-sản cám dỗ, giao truyền-đơn cho đi rải.

Cậu lính là lũng ấy, tên là Malzaln, người nước Đức, đăng lính Lê-dương, trấn-thủ ở Vinh. Có một đảng-viên Cộng-sản ta đưa một cái truyền-đơn, nhờ cậu dịch giùm ra tiếng Đức, và rải trong trại lính. Trước cậu ta còn từ chối, sau anh Cộng-sản nhét cho tờ giấy 100$00, cậu ta chịu.

Lúc bọn nhau để đưa truyền-đơn, cậu Malzaln bị chú cai Collin ngó thấy, cậu ta lật đật về trại, xé bắt truyền-đơn, liệng xuống sông gần đó. Nhưng việc quả tang đó rồi, nên cậu ta bị bắt giải ra tòa án Hanoi xử.

Tòa xét ra bấy lâu cậu Malzaln vẫn có giao thiệp bí mật với bọn Cộng-sản ta, thường khi dẫn tụ Cộng-sản đi làm có-vũ, cậu ta chẳng bắt làm gì cả, lại còn làm người trung-gian cho gia-nhơn kẻ bị bắt thông tin với kẻ bị bắt, để cậu lấy tiền xài. Có lúc nọ, cậu vì bị tình nghi, nên bị tù trong trại, cậu toan rủ một người linh cùng trại đi trốn, nói rằng rồi bắt tiền đã có tụi cộng-sản cho. Trước khi chưa vào đội binh Lê-dương, thì Malzaln ở bên Đức, vẫn là tay bạo-động rồi.

Tòa xét đủ chứng có cậu ta tư thông với cộng sản, nên phạt cậu ta 6 tháng tù.

DƯỢC NHÀ HÀN

ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHONG

Huyết Trung Bửu hiệu con bươm-bướm

Là một phương thuốc bổ huyết xưa nay. Thuốc nầy chẳng luận đờn ông đờn bà con nít đều uống được cả. Con người sống nhờ huyết, nếu huyết kém rồi thì con người sẻ trở nên ốm yếu. Như qui-vị muốn cho dặng tinh thần tráng kiện và mạnh khoẻ, xin qui-vị gởi thơ cùng là lại tiệm Đại-Quang Dược-Phòng mà mua thuốc nầy uống thì sẻ dặng khoẻ mạnh. Giá 1 ve lớn 2$00 — Giá 1 ve nhỏ 1$20 Như qui-vị có mua xin nhình kỹ hiệu con bươm bướm kẻo lầm đồ giả

ĐẠI-QUANG DƯỢC PHONG
N° 27 Bd Tổng-đốc-Phương — CHOLON

Trong Nước...

Saigon

Một nhà hảo tâm

Vừa rồi có tên Nguyễn-thanh-Công, cảng vì nạn thất nghiệp, từ Phanthiết vô Saigon, kiếm công ăn việc làm. Vừa bước xuống xe lửa qua cầu quẩy bên Nam-chiếu bị lính triệt lại hỏi giấy. Giấy mà đủ hết chỉ thiếu có giấy nước. Người lính ben lấy giấy thuế đòi vốn về bót để phạt 2 đồng. Than ôi! Bữa no bữa đói, tiền đâu có đủ hai đồng. Trông tình cảnh người ấy rất là thê thảm. May thay, lúc ấy có một thầy ưng gần biết rõ sự tích, bèn lấy ra 2 đồng trao cho Nguyễn-thành-Công mà nói: « Tôi cho chú 2$00 đây để phạt cho rồi mà có đi kiếm việc làm ». Thành Công đỡ tay rước lấy 2$00 mà cảm một rừng rưng giọt lụy. Người lính thấy có bác tiền đưa Thành Công về bót thầy kia cũng đi theo. Về tới bót, may lại gặp một thầy cũng nhơn từ hỏi đầu đuôi, rồi chỉ phạt có 8 cắt mà thôi. Còn lại 1$20 Thành-Công đưa lại cho thầy cho khi nầy mà thầy không lấy đã cho thì thôi.

Hỏi ra thầy ấy làm sở Boanh tên là Đỗ-Thế, người còn nhỏ chừng 20 tuổi mà thôi.

Người hảo tâm như M. Đỗ Thế thầy tưởng cũng ít có lắm. Thật đáng khen.

***

40 người khách trú thất-nghiệp trốn dưới tàu về nước

Vì kinh-tế khủng-hoảng khiến buôn bán lỗ lã đâu bỏ cửa hàng lại đó, nay là đóng cửa đường Saigon làm gì. Hiện nay trong Cholon không biết bao nhiêu là người khách trú không việc làm, không cơm ăn. Đến đỗi họ không tiền đóng thuế mà ra bót xin bắt đi giải họ về Tàu. Cũng có nhiều người muốn về Tàu mà không tiền, họ bèn lén xuống trốn dưới tàu để tàu chở về nước.

Vừa rồi đây tàu Borneo vừa kéo neo cong ra sông Saigon để chạy đi Hongkong, thì người sớp-phơ coi máy tàu, liếm thấy rất nhiều bộ-hành lậu trốn dưới hầm tàu, mà toàn là khách-trú cả 40 người, mà người nào người nấy hình như bị ngộp nên ngất ngư. Một chập sau thì có một người chết.

Tra xét ra thì mấy chục người nầy ở Nam-kỳ không việc làm không cơm ăn, nên họ trốn về nước cho rồi.

***

Về việc thi giản lận ở trường Pétrus-Ký

Con nhớ hồi năm ngoái bổn-báo có nói đến cuộc thi cử gian lận trên Namvan, chắc ai có đọc báo nầy còn nhớ. Đến như năm nay gặp hồi kinh tế khủng khoảng bách mà cũng có những việc gian xảo trong cuộc thi cử nữa thì thiệt không biết sao mà nói được. Trong số báo có có tin đồng là của thiện nam đáng cái tin rằng ở Hanoi trong kỳ thi lấy bằng sơ-cấp thành-chung, có mấy thầy làm việc trong ty Học-chánh bán bài cho học-trò, chẳng may bị quan trên bắt được, nên đã bị tống-giam cả chỉ có một thầy được tại ngoại hầu tra.

Mới đây ở Saigon cũng có xảy ra việc đáng buồn đáng ghét như thế nữa.

Nguyên đến kỳ thi lấy bằng sơ-cấp tối-nàng (Brevet élémentaire), các học-sanh trường Pétrus Ký có tiền đều có tiếp được bài vở thi của mấy thầy tag trong gởi cho hay và coi trước. Mấy thầy đó vì tài tham không đáng nên gởi những bài ấy cho một trường khác nữa chẳng may bị bắt, nên gian-mưu bại lộ, rồi cuộc thi phải dành qua ngày khác. Tuy mấy người đó bổn-báo chưa thấy tòa tiếp được tờ đơn nào thưa mắc lòng nhưng trong ty giáo-huấn cũng chưa nghe rục rịch gì cả.

Vậy mong sau việc nầy quan trên nên cẩn-thận đề giám, và những việc gian tham có xảy ra nữa.

***

M. R. Gressier được thưởng Canh Nông Bội-tinh

Theo điện A.R.I.P bên Pari mới gởi qua bữa 13 Juin trong mấy người được thưởng Canh-Nông Bội-tinh, bổn báo thấy tên M. R. Gressier, điền-chủ ở Soctrang.

M. Gressier ở đây lâu năm, chuyên lo về nông-nghiệp rất là tốt sáng, nay chánh phủ nghị công, thưởng Canh nông bội tinh thật là xứng đáng. Bổn-báo xin chúc mừng M. Gressier

CHOLON

Ông Phán ỷ quyên quá

Một ông Phán mới ở Lục tỉnh đổi về đọn lại ở sau gò An-Bình. Đêm nào, ông bà cô mấy người bạn thân đánh tổ tôm khuya. Mãn cuộc, ăn uống rượu trà, cười nói um sum, làm lối xóm không ai ngủ được. Hết cuộc bài bạc lại tới phiền mấy cục cưng của ổng nhõng nhẻo la khóc cho tới ba giờ sáng.

Không biết ông Phán có biết cho rằng giấc ngủ là cần cho mấy người làm việc bằng trí lực thế nào không?

Thiệt sui xẻo quá! Mấy bữa trước cũng ở cùng nhà đó bị được cộng-sản, Linh-kín lại, tính mà cả đêm đã lấy làm khổ chịu Linh-kín đi, lại có ông Phán tới ở.

Thiệt tránh vỏ dưa thấy vỏ dừa mà ngán.

Lục-tỉnh

PATIE

Ăn cướp đánh chùa cướp của

Đêm thứ tư rạng ngày thứ năm tuần rồi, có mộ đảng cướp Cao-miên chừng 6 đứa, kéo đến đánh chùa Thạch-Động, cách bót sen-đầm hạt Hàtiên không bao xa.

Tại chùa ấy chỉ có một vị thầy chùa già đến 66 tuổi, ở giữ chùa, mà trời đất! Bọn cướp nào có kiên, chúng nó bắn ông ta mà đánh nhẫu, để bắt ông ta chỉ chỗ cất bạc. Đánh quá, sức già đâu có chịu nổi, nên ông phải chỉ chỗ chứa của cho bọn cướp lấy. Vốn cem trong tủ chỉ có làm được của rồi, bọn cướp chạy ra trốn trong một cái gò nhỏ ở Thạch Động. Sẻ sen-đầm Hàtiên được tin liền cho hay toán lính dẫn và nhờ dân làng vây cái gò ấy, bắt được 3 tên cướp và lấy được một cây súng.

Hiện nay, ba tên cướp nầy tại kham Hàtiên chờ linh đi kiếm bắt bọn đồng đảng chúng nó mà giải tòa luôn thể.

Văn-phòng quan trạng sư Edgar MATHIEU, luật-khoa tấn-sĩ, chưởng khế tại Saigon số 124, đường Mac-Mahon

LỜI RAO
Bán phát-mãi đấu giá

Có cho người ngoại-quốc được dự vào

Ngày thứ năm 2 Juillet 1931, đúng 10 giờ ban mai, ở Saigon tại văn-phòng quan trạng sư Mathieu, chưởng-khế tròng coi về việc nầy theo án tòa Saigon ngày 15 Mars 1930 phát mãi:

Một sở ruộng

tọa lạc tại làng Tân-nhứt, tổng Long-hưng thượng, hạt Cholon, đo được sáu mươi bốn mẫu 88 sào (64 Ha 88 a), sở địa bộ 1185 và họa-đồ số 85, tờ thứ sáu ở bổn đồ ruộng đất.

Định giá là: 4.000$

LUẬT LỆ

Việc bán nầy do chi vụ tòa hộ Saigon ngày 15 Mars 1930 cho phát mãi sở ruộng nầy của ông Elzéar, ông Lê-văn-Tan, ông Lê-Cân, và vị thành niên Lê-Chiêu đứng chung làm chủ.

Muốn hỏi thêm việc gì xin đến nơi văn phòng quan chưởng khế Mathieu số 124 đường Mac-Mahon, Saigon.

Tin của hàng *M.I.C.*

Hãng M.I.C. lấy làm hân hạnh mà bố cáo cho đồng-bào hay rằng cuộc ban phần thưởng thứ 86 cho những người hút nhiều thuốc M.I.C. châu-thành Saigon hôm ngày 15-6-81 kết-quả như sau nầy:

Phần thưởng hạng nhứt — Một chiếc xe máy hiệu sang Hiệu Peugeot Nguyễn-ngọc-Hiền (1°63 bao trống)

- hạng nhì — Một cái xe máy thường — Huỳnh-văn-Mão (1258 bao trống)
- hạng ba — Một tủ sắt — Phan-văn-Thọ (801 bao trống)
- hạng tư — Một cái đồng hồ reveil — Dương-văn-Lo (568 bao trống)
- hạng năm — Một cái hộp đựng thuốc — Louis (750 bao trống)
- hạng sau — Mỗi cái hộp quẹt — Huỳnh-văn-An (365 bao trống)

GARAGE NAM-HIỆP-THẠNH

N° 168 Boulevard Galliéni Saigon — Téléphone 878

Hãng sửa xe hơi của chúng tôi nhận sửa máy, đóng thùng, lợp mui và sơn; công việc làm rất cẩn thận, giá cả phải chăng. Mong quí vị ân ông chiếu cố, chúng tôi rất cảm ơn.

MM. Đinh-văn-Hoạt & Bùi đình Tư
Directeurs

Vì kinh-tế khủng-hoảng!
Vì ai ai cũng nghèo!
cho nên TRƯỜNG NGUYỄN-VĂN-MÙI,

11, Marius dan Paul ères, Dakao, Saigon dạy về khoa Đánh máy viết (Dactylographie) và Bài toán thương-mãi (Comptabilité commerciale) có lãnh dạy khoa Bài toán thương-mãi về bực sơ-học (degré élémentaire) bằng cách gởi bài tận đến nhà (enseignement par correspondance) để cho những trẻ nghèo ở xa cũng có thể học được. Kể lãnh mỗi tháng tốn tiền từ 2$00 tới 4$00, cũng như các em nhịn tiền bánh mỗi tháng, mà lại học được một nghề cần ích nhứt trong buổi cạnh tranh nầy. Muốn vào rẻ, các em hãy mau viết thơ hỏi điều lệ, bổn trường sẽ vui lòng hồi đáp. Được mandat 2$00, bổn-trường sẽ gởi bài liền. Saigon mới có một. Các em hãy cố lên!

Xã giao

AI TÍN

Chúng tôi lấy làm đau đớn mà hay tin chắc chắn rằng: Là sư-phụ chúng tôi là bà Nguyễn-văn-Mưu ở làng An-lộc-thôn (Gadinh) mới từ trần hôm ngày 9 Juin 1931, là hưởng thọ đặng 56 tuổi, lễ an táng đã làm ngày 12 Juin rồi.

Chúng tôi kính lời chia buồn cùng tịnh sư-phụ chúng tôi và gia quyến. Sau cầu chúc linh hồn bà sư-phụ chúng tôi, đặng về chốn thảnh-thơi, tiêu diêu nơi cõi thọ.

Thay mặt cho các đệ tử
Nguyễn Thạnh

LỜI RAO CẦN KIẾP

Nay miếng đất của M. Ung-văn-Nguyện ở làng Thới-bình (Cantho) gần rạch ba lộ đi xuống cầu Bạc mới) đã bán cho tôi rồi. mà năm nay tôi xin cho hay, ai có mả mồ của bà con, cha mẹ chi chôn cất trong miếng đất nầy, thì phải lấy cốt đem đi nơi khác đặng tôi làm công việc. kể từ ngày nay cho đến một tháng mà không ai lấy mấy cái cốt trong đất nầy thì tôi sẽ lấy vôi chỗ khác.

Cantho, le 15 Juin 1931
Hồ-văn-Đông

Ai muốn
ít vốn mà lời nhiều?

Muốn sang lại 1 cái nhà ngủ đã mới khách quen nhiều, làm chắc là thâu lợi lắm. giá một ngàn hai trăm đồng.

Do nơi 259 đường Paul Blanchy.

Lời rao vặt

MUỐN SANG LẠI

Một tiệm bán đồ phụ tùng xe hơi có distributeurs d'essence của nơi thị tứ có nhiều mối hàng quen.

Xin do nơi báo quán
Buốc-Nhứt-Nam
N° 72 đường Lagrandière
SAIGON.

DALAT

Một cái nhà lầu thiệt tốt, đủ đồ dùng, để cho mướn
Do nơi Hôtel Annam, Dalat

MUỐN BÁN

Một cái xe máy dầu hiệu Royal Enfield còn mới. Do nơi số 54 đường Foucault, Saigon.

Muốn bán một sở đất tại góc đường Lý-thành-Nguyên và rue Tirant nơi Cholon. Châu vi đất nầy đặng 3.160 thước vuông.
Xin hỏi nơi M. Huỳnh-hoa-Kiệt
N° 121 rue Frère Louis
Saigon

Giấy quốc-Trái

Hỏi bạn độc giả! Hãy bán những vé quốc-trái pháp hay là ngoại quốc của các ngài trước khi quá hạng. Rất có lợi

Xin do nơi đường Garcerie số 10.

Phòng khám bịnh
THUDAUMOT

Trần - văn - Sang
Lương-y Bắc-quốc
Cấp bằng Cao-Đẳng Học-đường
HANOI

1° Cả tỉnh Thudaumot đều hoan-nghinh, bịnh khỏi mất công đi xa và đỡ tốn tiền đi Saigon mà lại khỏi mất thì giờ qui báu.

2° Trị đủ các chứng bịnh; có thầy phụ giúp rất cẩn mẫn bịnh, làm cho qui khách sẽ vừa lòng.

3° Nhứt định giá nhẹ để cứu người trong cơn đau yếu (không muốn đi nhà thương thì, hoặc không đủ sức đi đến mấy ông Bác-sĩ).

Giờ coi mạch:
Sáng: 8 giờ tới 11 giờ
Chiều: 3 giờ tới 5 giờ

Xin qui khách đến uống thuốc một lần thì mới tường chơn giả.

Tân-Long Lữ quán

Nhà ngủ nầy mới dỡ cất mới sơn phết lại rất sạch sẽ và để đặc trong phòng đều mới hết, rất tinh khiết, bồi bặt thiệp và phương pháp.

Nhà ngủ nầy ở góc đường Thủy Binh và Tổng Đốc-Phương là nơi chỗ thị tứ và gần bến xe đò đi Lục-Tỉnh.

Kính mời qui khách trước đến giếp người mình sau có chỗ nghỉ ngơi yên tịnh và mát mẻ.

Chủ nhơn:
Nguyễn-văn-Ngọc và Ngô-văn-Thu dit Tạo

THỂ THÁO

Vài điều-lệ nên biết về điệu chơi banh dài (rugby)

(tiếp theo)

Điệu chơi bóng dẹp nầy ít có nước hoan nghinh lắm, vì cuộc chơi chẳng những không được hòa nhã như banh tròn, mà chơi cộc cằng dễ tợn lắm, nào ôm vật lộn, đánh dựt nhau (jeu dur et brutal). Vì thế nên có mấy nước tập chơi mà thôi, mà nhứt là nước Pháp và nước Anh.

Cuộc chơi bóng dẹp nầy mỗi bên chia ra hai đội binh, mỗi đội 15 người tường cầu. Của thành thì khác hẳn cửa thành bóng tròn là nai cây trụ trên lại đưa lên trên trời, và tính mức ăn thua tỏ đó. Hai trụ đưa lên trên không đó phải đo cho đúng 3 thước rưỡi, và dưới có trụ nằm ngan (barre transversale) phải cho đúng 5 thước rưỡi. Mà cửa thành dưới không tính, chỉ để chơi bóng tròn mà thôi.

Trái cầu dẹp cân nặng cho được từ 370 grammes cho đến 412 grammes bề dài cho đúng 2 tất 8 phân, còn bề vòng tròn cho đúng 7 tất chín phân.

Trước khi hai đội sắp tranh đấu nhau, anh em có đi xem nên nhớ kỹ cái nầy đặng để tính bon coi đội binh nào thắng hại. Nếu như bên đội bận áo vàng sọc công kích, thắng bên đội bận áo xanh đen, tính cờ đội binh vàng sọc công kích giả quá (trois quarts) mà bên nghịch không thể địch nổi, phải bị thua một essai, nghĩa là tường cầu vàng sọc có đem trái cầu ra khỏi mức (but) thì được chấm là essai. Nếu được chấm essai thì anh em tính cho đội vàng sóc được 3 points trước đi đã, mà nếu sau khi đội vàng sọc đá bổng được trái cầu ở trên cửa thành tới nơi như trên chỉnh chắn, thì đội vàng sọc lại được thêm 2 points nữa, nghĩa là 5 points. Còn như bên vàng sọc, tính cờ công kích kẻ nghịch ở bờ, mà đá đại trái cầu đi lên trên cửa thành ấy, trong điệu banh dài gọi là *drop-goal* thì tính được 4 points. Cái cách tính bon như thế nầy anh em cứ hiểu như trên là được.

Nhiều khi vào sân, anh em thấy hai đội binh đó sao cứ đá touche mãi, anh em đừng tưởng đá touche mà không có ích gì, đó là một phần lợi cho bên nghịch khi bị công kích giả quá, mà nếu tiếp ứng hay hậu tập gì bắt được banh thì phải lập tức đá rase ra touche để phá bên nghịch mất cái nước công kích (avantage) mà tức mình lại được nước thở. Thấy touche thì hai đội vẫn chen nhau dành giựt cho được bóng dẹp, rồi chuyền banh nhau mà công kích (ouverture). Điệu giao banh chuyền banh nầy nếu anh em chưa có xem lần nào khi thấy được cũng cho là lạ, là giao ngược lại mà thôi, nghĩa là lùi đạo được banh, chạy được lối bước nếu có kẻ nghịch chạy theo toan giựt thì trao lại sau tưng cho kẻ đạo thứ hai bọc hưng mà đem đi công kích lại. có nhiều khi một đội banh hay qua, hay giao banh nhau xéo (la passe oblique) mà hạ kẻ nghịch mau như chớp, còn nếu rủi trái cầu phải lỗ đầu trước, và người đồng đạo lại chạy lỗ trước trái cầu phải bị thổi phạt ngay. Thổi phạt đây gọi là mêlée. Làm mêlée nghĩa là tiền đạo hai phe đến chen vai thích cánh nhau đợi có trái cầu lăn vào giữa của hai đội, thì lại bắt đầu công kích lại. Nhiều khi anh em thấy giảm cuộc giật gạo quá thổi phạt hai bên mãi là tự hai đội binh ấy có lời chơi không được đúng phép, và vận-luật banh dài vậy. Còn nhiều chứng có phạt, nhưng một ông giám-cuộc nào không sáng mắt thì không thể điều khiển được trận tỉ bóng dẹp được. Lắm khi vì rối lụng nhau, ôm vật nhau mà có tường cầu phải bịnh, không thì phải chết giữ trên sân nguy lắm. Điệu banh dài nầy tôi khuyên anh em nên coi cho biết chớ lòng nên tập không tốt chúc nào cả. Chẳng những hại cho thân thể thêm thì có chớ có thấy ích-lợi gì cho thân thể đâu. Mà cái hại nhứt là hai đội có kẻ thù hiềm nhau, họ lợi dụng cuộc chơi banh dài nầy giết lẫn nhau được có khi giảm-cuộc không biết đâu mà rờ. Bên Anh-quốc thường sắp ra dân ăn mạng giết hơn như thế là nhiều giảm-cuộc giỏi thì nhiều kỳ lắm tường cầu nào có tánh tàn nhẫn sắp ra để cho Tòa can-thiệp nhiều khi giảm cuộc cũng không biết đâu mà rờ, đành ra cứ mặc ẩy, giảm-cuộc phải nhận rằng rủi đụng nhau chết. Ngoài thật không nào cũng có là thường sự.

Một đội muốn bóng dẹp cho được đúng tăng phải tập điều-lệ lung lắm, mà nhứt là thuầy chỉ về các mánh (tactique) hay trong điệu bóng dẹp vậy. Khi xáp trận phải làm sao, khi ra trận phải làm thế nào để phòng ngừa kẻ nghịch, chớ điệu bóng dẹp nầy tay chơn đều dụng được thì thật khó mà trở dạy lắm. Một đội binh không đủ đởm lực, không tập dượt bằng hồi, thì không mong gì thắng nổi đội binh nghịch. Một đội binh muốn cho đứng đặng không sợ thua kẻ nghịch thì phải có hàng tiền đạo lợi hại, mà nhứt là hai người góc (allier), tiếp ứng đủ đởm lực, còn hậu tập cũng phải biết cách chống ngăn để triệt banh kẻ nghịch đem qua công-kinh mình.

Ở Saigon ta không có được mấy đội chơi banh dài, duy bên Tổng-Cuộc Lang-Sa có được vài đội thôi. Hôm trước đây Saigon là hội có danh về điệu đá bóng tròn, nay cũng tập rèn qua chơi banh dài được công chúng ngợi khen lắm. Nhưng ở đây mình thấy họ chơi như vậy gọi là giỏi là hay rồi, chớ sánh với một hội con con bên Pháp, thì không nghĩa lý gì cả. Ở đây chơi nhiều khi phải sanh rầy nhau vì không có Giám-cuộc đứng đắng rà banh mất, chớ bên Anh, bên Pháp mỗi cuộc chơi bóng dẹp nào, hai đội binh đều chọn một người Giám cuộc đứng đắng công bình lắm.

Tới đây tôi xin dứt bài, xi những lời tôi chỉ rõ rệt như trên, anh em xem qua cũng được hiểu nhiều lắm, mà nếu anh em có muốn biết rõ hơn nữa hay là muốn tập dượt chơi, thì xin mời anh em lại mấy nhà sách mua một cuốn điều lệ banh dài (Règlement de football rugby) nầy về để đọc và trong đó có chỉ vẽ rành rẽ hơn.

Chánh-Trực

***

THUDAUMOT

Tiệc mừng coupe Leaders

Nhơn dịp năm nay, hội Thudaumot-Sport lãnh coupe Leders nên đêm 13 tây vừa rồi có thiết một tiệc (lunch) mời đủ các viên-quan chức-sắc, các hội trưởng, hội viên ở Saigon, cùng thân bằng quí hữu tới dự rất đông. Mượn nhà ông xã Phú-cường mà thiết tiệc.

(Coi qua trương năm)

MỚI SỐNG LẠI

Cuốn "CHUYỆN GIẢI BUỒN" của quan Đốc-phủ Paulus HUỲNH-TỊNH-CỦA.

Cuốn sách này hết đã lâu nay mới in lại. Có ông NGUYỄN-VĂN-MAI, Đốc-học trường Bổn-quốc, sửa, đổi và xem xét kỹ lưỡng.

Sách này để dùng cho mấy nhà trường người Bổn-quốc học viết cho trúng chữ Quốc-ngữ; vậy các trò nên rán sắng mua mà đọc cho nhuần nhã, hầu sau về sự chữ Quốc-ngữ khỏi lo mình viết sai, vì sách này dùng để chấm bài thi.

Có bán tại Nhà in và Nhà sách
Joseph NGUYỄN-VĂN-VIỆT
[illegible]

CÁC NHÀ

CÔNG-NGHỆ và THƯƠNG-NGHIỆP!

Đương hồi kinh tế khuẩn bách, quí ông nên làm quảng-cáo cho món hàng mình ở báo Tribune Indochinoise, 72 *Lacrandière* Saigon là một tờ báo chữ tây của người Annam làm chủ, có nhiều độc-giả tây nam, phần đông là quí khách cao sang trong bốn lục sĩ, nông, công, thương.

[illegible]

COURS DE DACTYLOGRAPHIE

Kết quả cuộc thi đánh máy nơi

Ecole Pratique de Commerce

7, René Héraud (Tân-định) Saigon

TÊN HỌ SANH	Ở HẠT	NGÀY NHẬP HỌC	NGÀY THI ĐẬU	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	Mytho	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	Phanthiet	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	Cholon	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	Thudaumot	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	Phanthiet	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	Cholon	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	Tanan	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	Cholon	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	Travinh	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	Tanan	6-1-1931	[illegible]	[illegible]
[illegible]	Saigon	25-2-1931	25-5-1931	[illegible]
[illegible]	Travinh	7-3-1931	[illegible]	[illegible]

Directeur LƯƠNG-VĂN-HẬU
Cao-đẳng Thương-mãi cấp-bằng

N. B.— *Học chung khóa trường phát « Certificat de fin d'Etudes » kể biên số « points » từ ngày nhập học đến ngày mãng học và gia thêm tư-cách về khoa học của từ trò*

Đánh trên 45 chữ (mots) trường phát cấp bằng (Diplôme d'honneur pour le cours de Dactylographie).

Anh không nghe danh sao?

— Anh đi đâu đấy?
— Tôi đi Saigon!
— Lúc nãy anh có làm gì hay không?
— Tôi có nói giấu chi anh, tôi thi chữ nghĩa không được rành, thấy không ra thầy, thợ không ra thợ, nên kiếm chỗ làm không đặng, bây giờ tôi tính kiếm trường dạy cầm tay bánh xe hơi và máy móc cho thiệt giỏi đi học và thi.
— À tôi nghe anh nói chỗ mới nhớ. Tôi nghe trường của CHU VĂN-HAI ở đường Colonel Grimaud số 51, trước cửa chợ-mới Saigon, sau khoa Cunac chuyên môn về nghề đó lắm; có vậy anh lại đó hỏi vào học; vì ở đó tiền giá rẻ hơn các nơi, có chỗ ăn, chỗ ngủ và tiệp rước từ tế.
— Thiệt vậy không anh?
— Thiệt chớ! ai nói gạt anh sao?
— Thôi để tôi đi..... À mà tôi nghe trường đó có cô Nguyễn-thị-Hồng dạy dàn bà cầm tay bánh và thi nữa phải không anh?
— Phải! Trường đó có cô Nguyễn-thị-Hồng dạy dàn bà cầm tay bánh xe hơi thiệt giỏi.
Thôi anh đi đi..... (Au revoir bien merci)!

Học trò trường kính tặng

CHICAGO, LÀ Ổ TRỘM CƯỚP GIẾT NGƯỜI

CÓ TÒA ÁN MÀ CŨNG NHƯ KHÔNG, KẺ BẤT-LƯƠNG CHẲNG KIÊNG LUẬT-PHÁP

(T[illegible])

Cáp-Bông thù Ô-bá-Năng

Nghe tôi nói, Cáp-Bông bật lên một tiếng, cặp mắt chớp bảo quang, mặt mày như cọp dữ, ngồi vừa đi tới đi lui, tiếng giày khua lộp-bộp, vừa lẩm bẩm nói:

— Thôi còn nghi nan gì nữa! Chính là đảng ở Bắc-phương nó chơi cái « cú » này, chớ không ai lọt vào đó, mà cũng chính là thằng chủ tiệm bán bông (fleuriste) nó chỉ huy trong vụ nầy. Thiệt, thằng Việt lăn-đơ (Irlandais) đó là thằng chó đỗ đi lập lại việc nầy cho ai biết chết, tại nó là tại ăn cướp, mà nó lại bắt, vì đâu có muốn nói bóng dáng đâm già là lĩnh chó! Ta biết, trong ít ngày gần, cũng không nên nữa. Những đảng quân giết người cướp của ở đây chỉ có một mình thằng người nào nói chuyện mấy người Ô bá Năng (chớ không phải Ô-bông bí bắt kia ra làm sao cả, chỉ có tốn như ta-công đã sắp lớn trong 3 báo hôm qua) nó dám làm huyện lên nhất như vậy, chớ ai? Hồi tháng, trước cũng là nó đoạt của ta hết một chuyến rượu ở tại miền hồ Michigan rồi, và bộ-hạ nó đang mặc sắc phục giả làm lính tuần theo duyên hải (mé biển) nên nó mới giựt rượu của ta được sóng gió. Lần ấy bộ-hạ của ta đều thoát thân được hết, chỉ có lần nầy là phải bỏ mạng vì phận sự. Bắt là đau đớn cho cặp ấy vô cùng.

Khốn nạn, vậy mà thuở nay ta ai đem lòng tin cậy nó chớ. Tiền sắc của ta, nó muốn tiêu đồng nào thiếu cũng có, và ta lại giao trọn quyền cho nó xuất tiền đi lo lót với quan để cho công cuộc làm ăn của nó và của ta khỏi bị trở ngại chớ lòng.

Ngó ngay một tôi, Cáp Bông lại nói:

— Nhà ngươi có biết không? Nó với ta có hùn nhau mà lập một cái hãng rượu tại Sieben... rồi nó cũng lấy tiền của ta mà mua lòng ông Collins, là chủ sở Cảnh-sát ở đó nữa. Cách ít ngày sau, nó lại tỏ ý với ta rằng nhà nhà nước tính sẽ đập nát đồ khí-nghệ trong lò rượu ấy hết, và sẽ niêm nhà của kho tàng nữa, nên nó xin ta mua giùm phần bùn của nó lại cho nó khỏi bị mất vốn. Nghe nó nói thương tình em út, ta bèn xuất ra 300 000 đô-la mà trả cho nó tiền, té ra 24 giờ sau, cái lò rượu không còn dùng chi được nữa, mà ta phải mất tiền với nó một cách oan uổng vô cùng!

Ô-bá-Năng thật là một thằng gian tham không còn chỗ nào nói được. Cái gì nó cũng muốn cầm cố hết một mình. Làm đầu đảng, điều lý có chuyện chi nên bàn tính một cách thuận-hòa và phải phải phân phân với nhau, song nó là một thằng ăn cướp khốn nạn thì làm sao mà bàn tính với nó cho đặng? Nhà ngươi hãy nghĩ đó mà coi, việc bán rượu là về cho mấy nhà thanh lâu kỹ-nữ ở Burnham, lợi lớn là đường nào, thế mà ta cũng có cho nó một phần hùn, rồi bây giờ muốn đến ơn đáp nghĩa cho ta, nó lại giết bộ-hạ của ta như vậy đó.

Không, không, sát nhơn thì thường mạng. Ô bá-Năng đã giết chết một đám tùy-tướng của ta, thì nó cũng phải bị ta giết lại mà trả thù cho hãy tôi trung-thành của ta chớ. Thế nào ta cũng phải giết nó, và khi nó chết, bà mẹ già của nó — tội nghiệp, bà già ấy hiền hậu tốt quá — sẽ khóc lóc một cách thảm-thiết vô cùng cho mà coi. Ta nhớ lại, ngày trước, ta có ngồi ăn cơm chung với bà lão ấy một lần... song xin trời phật chứng giám cho lòng dạ ta, thật ta không có một chút vui gì mà muốn cho máu con bà ấy đổ!

Nói đến đây, Cáp-Bông buồn rầu đáo để, nên hai hàng nước mắt chảy ròng ròng. Tôi lấy làm kì-dị, không hiểu tại sao một người hung ác dữ tợn như Cáp-Bông mà gặp việc xót xa lòng lại chảy nước mắt được như vậy!

Bước lại về vai tôi, Cáp-Bông nói bâu bạo rằng:

— Thôi, nhà ngươi hãy đi ra đi, song phải nhớ một điều là đừng có nói chuyện nầy cho ai biết, chết, tại nó là tại ăn cướp, mà nó lại bắt, vì đâu có muốn nói bóng dáng đâm già là lĩnh chó! Ta biết, trong ít ngày gần, cũng không nên nữa.

Mấy bữa sau, không nghe một tên nào nói chuyện mấy người bị bắt kia ra làm sao cả, chỉ có mấy thùng rượu quit-kỳ thì tôi có nghe nói đang Ô bá-Năng đem đi bán công trong địa phận của hạ.

Đám táng Ô-bá-Năng

Cách 5 năm sau, tôi còn nhớ nhằm ngày 14 Février 1929, là ngày lễ Saint-Valentin, người ta có tìm thấy trong một cái ga ra (nhà để xe hơi) ở con đường Clark, 7 cả tử-thi của tụi bộ-hạ Ô bá-Năng, làm cho nhơn dân cả nước Huê kỳ đều kinh-khủng. Lúc bấy giờ, các báo đăng lên bàn luận dữ lắm, song tờ báo nào cũng nói phỏng-chừng chớ làm sao biết rõ được. Có tờ báo nói: thủ-phạm giả dạng lính Cảnh-sát đồ gần gũi với 7 người kia rồi giết họ cho dễ; có tờ lại nói: mấy cây súng liên-thinh bỏ ngổn-ngang, ai cũng tưởng là đồ vô dụng, té ra 7 người kia bị súng ấy bắn mà chết trên vũng máu! Trái lại, vụ ám-mạng ở Elson, chẳng thấy có một tờ báo nào đả động tới lấy nửa tiếng, mà cho đến sở Cảnh-sát cũng không thấy can-thiệp vào. Cái vụ ám-mạng ấy, chết tới 12 người, chớ phải ít ỏi gì sao, thế mà các báo không có to một cái tít nào, mà cũng không có giấu vết gì cả.

Có người nói chắc Ô-bá-Năng giết họ chết rồi, đem thây mà quăng xuống biển hồ Michigan, song nếu anh chủ tiệm bông có làm như vậy, sao cũng không thấy có sắc người nổi lên? Ô bá-Năng thiêu-hủy cái đó là chắc trúng hơn hết.

Hai tuần lễ sau, nhằm ngày 16 Novembre, tôi thấy Ô-bá-Năng lần thứ ba mà cũng là lần chót. Người ta đem thấy anh ta mà liệng vào một cái quan-tài bằng giá tốt 10 000 đô-la. Người ta mặc y-phục cho anh ta đàng hoàng, cái miệng anh ta hiền như chúm chím cười, song trên có đầu có bị một vết thương đã chùi máu sạch sẽ. Ông Harbaco chưa hay là dự khuyết và cũng là người cho mướn đồ ăm-công, giành được mối sắp đặt chung dọn cuộc tang lễ nầy.

Hết thảy những tay trộm cướp, điềm đàng ở thành Chicago đều tới lưa đám rất, và có đất vợ theo, đeo bột toàn choàn áo bông, sang trọng tột bực!

Thiên hạ đứng đầy hai bên đàng có trên 300 000 người!

(Còn nữa) V.H. dịch-thuật

Luật-tòa-án
Lê-tả-Quân
Có bán tại
NHÀ IN
THANH THI-MAU
1 à 7 Rue de Reims
SAIGON

COI TƯỚNG NGƯỜI CÓ TIẾNG

Tôi là Trần-kim-Tuyền người tỉnh Quảng-đông, Miếu-thành-Hoàng, kính cáo cùng chư vị nhã giám. Tôi coi bói khoa, cùng coi tướng, số, đoán việc nghèo giàu, số mạng, cùng danh lợi. Chẳng một lời dua nịnh. Quí vị muốn biết việc sanh tử cùng các việc hậu lai, xin đời gót đến xem thì hiểu rõ! Khán tướng định giá!

Tôi có người thông ngôn tiếng Annam, không sai chẳng sẽ thâu đặt.

Có coi thiên-văn địa-lý, coi ngày, cất nhà, hôn nhơn v. v.

Cách mấy năm trước, tôi có ở Lục-tỉnh Khách-lâu, hơn bốn năm rồi tôi đi ra Bắc-kỳ hơn hai năm, nay tôi ở Bắc mới trở lại ở số 131 đường d'Ayot, tại số có cái đầu hình 100 tuổi bằng vải và bàn tay, thì mới phải là Trần-kim-Tuyền đứng lộn với kẻ làm bậy.

Trần kim-Tuyền kính cáo
131, Rue d'Ayot — SAIGON

Thiên hạ đồn

Danh vang bốn biển, tiếng dậy lâm phương, là thuốc bổ Á-Phiện của hiệu Tiêu thần-Tiên, ở Tonkin gởi lại, bào chế chẳng dùng cốt Á Phiện. Cách bổ giảm đã mát mà lại bổ. Dầu cho lão nhược bực nào trăm ngàn người không sai một, làm việc khỏe mạnh vui vẻ như thường chẳng sợ sanh ra chứng bịnh gì hết, đi đường dùng rất tiện.

Một ve 100 hoàn giá 1$00

Hút ít 2 cũng 3 ve đủ bổ, ai mua dùng không công hiệu, xin thỏ lại tôi chẳng sai. Có trữ bán tại Rue Mayer 128, Rd de la Somme N° 82, Rue Amiral Courbet N° 22, và Rue Vannier N° 74 — là tiệm trồng răng hột tốc danh đồng nhứt Saigon, năm tiệm đều là danh tiếng xưa nay đồng có bán thuốc hiệu Tiêu-Thần-Tiên, ai mua phải ngừa kẻo lầm giả mạo. Còn bịnh huê liễu như Dương Mai, cùng đau lậu, ai bịnh nhẹ uống trong 2p.00 hết bịnh. Lục-tỉnh ai muốn lãnh Đại-lý xin viết thơ thương nghị. Qui vị muốn gởi thuốc lãnh hóa giao ngân cũng được. Thơ và Mandat gởi cho M. Lê-văn-Ath, Commerçant Bd Albert 1er N° 142 Dakao, Saigon.

Tiểu-thuyết mới xuất

1.— Hoàng tử Cảnh như tây	(2 cuốn)	mỗi	cuốn	0$50
2.— Việt-Nam sơn hà lệ	(4 »)	»	»	0 40
3.— Người bán ngọc	(4 »)	»	»	0 40
4.— Lương-duyên kỳ ngộ	(3 »)	»	»	0 40
5.— Duyên mới tình xưa	(3 »)	»	»	0 30
6.— Giọt lệ hồng nhan T.Q.N	(2 »)	»	»	0 35
7.— Dấu tóc mượn	(5 »)	»	»	0 40

Đoàn-thiên tiểu-thuyết của Trần-quang-Nghiệp

8.— Chuyện xe trưa	(1 cuốn)	0 20

Có trữ bán tại nhà in Đức-lưu-Phương
158, rue d'Espagne — SAIGON
CHO HUÊ-HỒNG NHIỀU

Mua thuốc tại nhà bán thuốc tây
KHƯƠNG-BỊNH-TỊNH
sẽ được tặng một ve rượu bổ

Chỉ cần đồng bào được rõ:

Từ ngày tôi lập nhà bào thuốc tây tại Cantho đến nay đã được năm năm rồi, nhờ ơn quí vị ở xa chiếu cố gởi thơ đến mua giúp tôi luôn. Nhờ vậy mà buôn bán thương mại của tôi càng ngày càng tấn phát ơn ấy tôi rất thâm cảm vô cùng. Nay vì muốn đền ơn trong muôn một, vậy kể từ 1er janvier 1931, cứ hễ ai gởi thơ đến mua thuốc từ 5$ 00 sắp lên thì tôi sẽ tặng quí vị 1 ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 3$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 5$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 10$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 20$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 30$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 50$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 100$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 200$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 300$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 500$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 1000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 2000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 3000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 5000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 10000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 20000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 30000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 50000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 100000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 200000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 300000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 500000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 1000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 2000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 3000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 5000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 10000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 20000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 30000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 50000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 100000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 200000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 300000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 500000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 1000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 2000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 3000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 5000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 10000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 20000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 30000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 50000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 100000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 200000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 300000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 500000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 1000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 2000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 3000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 5000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 10000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 20000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 30000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 50000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 100000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 200000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 300000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 500000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 1000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 2000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 3000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 5000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 10000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 20000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 30000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 50000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 100000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 200000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 300000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 500000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 1000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 2000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 3000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 5000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 10000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 20000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 30000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 50000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 100000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 200000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 300000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 500000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 1000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 2000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 3000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 5000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 10000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 20000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 30000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 50000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 100000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 200000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 300000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 500000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 1000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 2000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 3000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 5000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 10000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 20000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 30000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 50000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 100000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 200000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 300000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 500000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 1000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 2000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 3000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 5000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 10000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 20000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 30000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 50000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 100000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 200000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 300000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 500000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 1000000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 2000000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 3000000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 5000000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 10000000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 20000000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 30000000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 50000000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá mỗi ve là 1$ 50, mua từ 100000000000000000000000000000000$ 00 thì một ve rượu bổ thuốc tây hiệu Khương-bịnh-tịnh, giá m

VII. Ngọn đèn trước gió

Cô Marie không trả lời, đi rửa miệng, đoạn biểu con Dựa pha cho cô một tách nước trà, cô uống tách nước rồi ngoe ngoẩy đi về nhà cô, không nói với ai hết. Cô ra tới ngoài lộ, rồi Diệp-Hoa nói với cô mi Chẩn rằng :

— Chị đó sao bữa nay chỉ lạ vậy kìa. Tôi bị rượu nên có hơi ngà ngà không hiểu có vô lễ với chỉ điều gì hay chăng, mà chỉ giận tôi như vậy hổng biết !

Com-mi Chẩn trẻ môi rồi nói :

— Không phải cô giận ai hết. Cô đó bình như cô có cơn vậy. Để mai mình hỏi lại coi tại sao mà cô làm cái gì kỳ cục vậy. Bây giờ mình không nên vì chuyện ấy mà làm hư cái dịp vui bữa nay uổng lắm.

Diệp-Hoa làm thinh.

Bữa ăn đương vui vẻ mà thình lình cô Marie Hương đứng dậy đi khan, làm cho Diệp-Hoa với Com-mi Chẩn mỗi người mỗi suy nghĩ. Câu chuyện của hai người coi bỗng lạnh lẽo lắm, người nào cũng mắng kiếm chuyện nói cho vui mà kiếm không ra vấn-đề nào hết, thành ra mạnh ai nấy làm thinh có lẽn ô phút đồng hồ, mặt mày buồn thiu. Com-mi Chẩn buông đũa, rồi đẩy ghế đứng dậy và nói :

— Cô cứ việc tự tiện, tôi xin gát đũa trước.

Diệp-Hoa cũng đẩy ghế đứng dậy rồi nói :

— Tôi cũng thế.

Rồi hai người đi rửa tay và ăn đồ tráng miệng.

— Dạ.

Đồng hồ gõ một giờ trưa.

Uống nước rồi, com-mi Chẩn ra nằm trên ghế canapé mà hút thuốc và xỉa răng, coi như người quen thuộc trong nhà vậy. Còn Diệp-Hoa ra đứng ngoài hàng ba, ngó qua bên nhà cô Marie Hương tay cầm cái quạt lông quạt lia quạt lịa. Lúc ấy nhằm tiết tháng tư tháng năm nên trưa, trời nắng gắt lắm. Ngoài lộ vắng người qua lại, một lát có một anh xa-phu chăm rải ở dưới ga xe lửa kéo xe không đi lên. Ở trên trời trụi, mỗi hồi ước dăm mình, một thổi nhẹ hẻo, Com-mi Chẩn nằm trong ghế, miệng hút thuốc phì khói ngui ngút, con mắt nhắm lim dim làm như ngủ mà ngó Diệp-Hoa lưng sắp lưng. Nàng mặc áo hàng trắng mà không có lót áo túi ở trong, nên hễ uống nước trà nóng vô rồi tai thảo mồ hôi, ướt cái lưng áo nhẹ hết, làm cho Com-mi Chẩn thấy nàng hồng hồng, lưng quần bằng lụa màu hường nàng ông vạn vạn : nàng cầm quạt ông mà quạt, tóc con phất phơ sau cái ót no tròn, trắng tươi ; trời gió lại rai làm cho ống quần lãnh nàng phất qua phất lại, bắt phải ngó hai cái gót nàng trắng đỏ như hai cái bông sen hớp.

Com-mi Chẩn nằm ngó Diệp-Hoa mà tri tưởng cậu theo lằng khói thuốc mà tỏa ra đầu đầu, bay ra bay vô, bay vơ, bay vẩn : cậu tưởng tượng trong trí như cậu được đứng kích bên mình nàng lược xem tóc con nàng bay tấp tấy hai bên hàng tang và trên trán nàng, rồi lại được hưởng cái mùi thơm thơ tự trong mình nàng nhỏ hơi quạt mà bay ra, được thấy nàng nhỉnh miệng cười duyên với mình...

Cậu đương đòm nàng, thình lình nàng quải trở vô, làm cho cậu phải nhắm bít con mắt lại làm như ngủ vậy. Diệp-Hoa lén ngồi trên võng rồi hỏi cậu rằng :

— Ông ngủ hay sao ông commi ?

Com-mi Chẩn mở mắt ra cười rồi trả lời :

— Thưa không, tôi nhắm mắt lại đặng dưỡng thần một chút cho khoẻ, chớ có ngủ nghê gì đâu !

— Ông có muốn nghỉ trưa thì lên nằm trên ngựa dây mà nghỉ, chớ nằm đó nó co đầu rút cổ quá chịu sao nổi !

— Dạ, cám ơn cô... Để tôi nằm đây chơi một chút rồi tôi về.

Diệp-Hoa cười rồi nói :

— Có vợ có con gì mà về gấp vậy ?

Com-mi Chẩn nhíu mày lại rồi nói :

— Cô nói tới việc vợ con là vì cô muốn giễu ngộ mà, còn cười tôi. Để tôi nghe ai nhắc tới việc ấy thì tôi tủi hụng lắm... Cô nghĩ coi, một trang bạn với tôi bây giờ, người nào cũng có gia thất vững vàng, vợ con sung túc, còn như tôi, đã đến tuổi nầy mà cũng còn chơn chong một mình, ra vào hoanh hoẻ, căng bốn không người trông nom, sớm tối không ai hỏi hỉ.

Diệp-Hoa cười rằng :

— Người như ông, nếu muốn kiếm bạn thì có khó khiết gì ? Tại ông không muốn chớ. Tôi nghe ông buông chỗ nầy bắt chỗ kia hoài, chớ coi bộ ông không lo đến việc chung thân chút nào hết.

Com-mi Chẩn lồm cồm ngồi dậy, móc túi lấy ra một điếu thuốc, quẹt lửa đốt mà hút rồi nói :

— Sự ấy tôi cũng xin thú thật. Nhưng mà cô xét lại mà coi, mấy người mà tôi gần gũi đó có người nào xứng đáng cho tôi để ý đặng lãnh việc lâu dài với họ đâu ? Tôi nói không xứng đáng, là không phải tôi chê họ không lịch sự, cũng chê họ nghèo, số dục gì không phải là chọn người cho đẹp đẽ tuyệt trần, giàu có muốn hộ...

Minh tạ

Sĩ-lao bổ tạng HOÀN

Kể Minh của cả, trong thì sanh chi được. Tự sản hơn 30 năm trường; giữ theo đủ lối, theo « đạo Phật », thức khuya dậy sớm, niệm Phật tụng kinh, trai tâm ăn chay, những đứa khổ hoàn dưỡng tự mình tự sản nhiều bịnh lao tâm nhọc trí, tác phế đau lưng, đêm không ngủ, ngày thường mệt lắm bộ khác khác. Sinh tình dụng tâm chế hoàn thuốc nhỏ được quí ngài giới thiệu. Tự sản mình hay hiệu thuốc « Sĩ lao bổ tạng hoàn » của nhà thuốc

TẠO NHƠN DƯỠNG

chẩn-thọn THƯƠNG-MINH Y-Sĩ II cmon (Gradué) mà được bổ dưỡng cho toàn thể, ngày nay càng thương cường hiệu chỉ xách Phật có đủ « Linh đơn nhiệt lỗ. Sĩ » thạch thành chân » là phải. Nay tự sản cũng mấy hàng mình ta thuốc « Sĩ lao bổ tạng hoàn » là tinh đơn, sơn ngỗ giới thiệu quí ngài Tết-mà cũng Hoa thương và bổn đạo có bịnh lao nên để ý « Bác thành được » Tạo Nhơn Dưỡng Hoàn thật là hay.

Lời minh tạ

Tín-nữ THIỆN THÔNG

Long An-Tự

« Rượu « Bổ Huyết » của hiệu : KHƯƠNG-LỢI :— 35, Rue de Paris, Cholon, là thứ rượu bổ hơn hết

Nghề sơn máy là nghề lợi hơn hết

Ai sơn cũng đặng
— khỏi cần học —

Có máy và sơn đủ kiểu và đủ màu
Danh tiếng khắp cõi Đông dương
Xin do nơi bổn hàng mà thương nghị

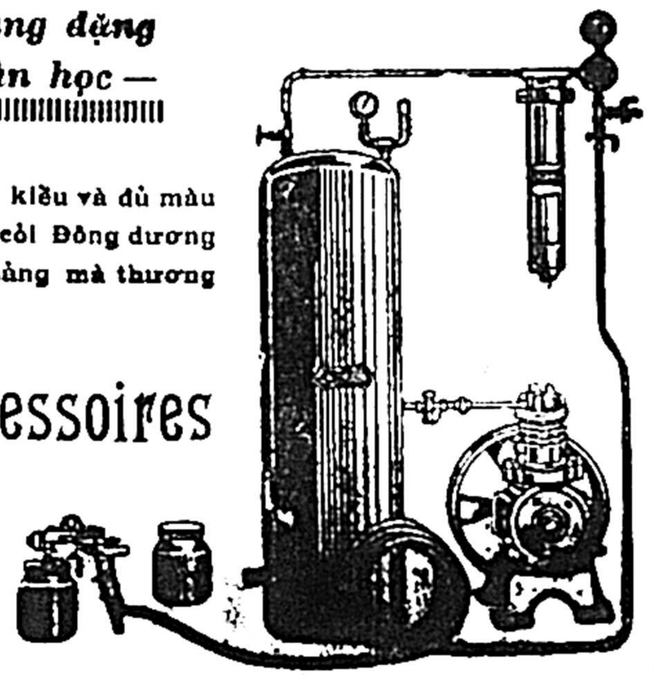

Auto-Accessoires

Hãng DIDIER
61, đường Fellerio
SAIGON

UỐNG RỒI MỚI BIẾT LÀ HAY

Uống thuốc xổ mà cũng ăn cơm ăn cháo như thường

Nhà thuốc Lập Xuân Đường trên cái nóc [illegible] Lagrandière Saigon có nhà ra thứ thuốc xổ « Trục đàm bổ tả hoàn » có bình con « PẬT ».

Thuốc tên là thuốc xổ mà trị đủ các chứng bịnh nội-khoa, ngoại-khoa, xổ đàm, tiêu phong nhiệt, tiêu cam tích, tiêu thắng, tiêu thực, vân vân...

Lại hơn các thứ thuốc khác : là uống vô không [illegible] hồi khỏi nhịn đói ăn cơm cháo như thường ; ăn no chừng nào lại càng xổ tốt chừng nấy.

Khắp cả lục-châu đều biết
Có gởi bán khắp cả mọi nơi và các garage xe điện

GRAND ARRIVAGE BOYAUX ET RAQUETTES DE TENNIS

Cần hiệu « WILLIAMS »
DRIVA (à)
DRIVA (Aorta)
DRIVA (Excia)
SUZANNE-LANGLEN
DRIVA

Cần hiệu « SPALDING »
TOP FLITE
KOZELUT
AUTOGRAPH
INTERNATIONNAA
GOLD-MEDAL

Raquettes của bổn-hiệu đặt riêng :
GLOBE, THANH-LONG, XICH LONG
và các hiệu khác rất đẹp

Giày boyaux và sois có đủ màu
Có thợ sửa nên đương giây rất mau

Giá rẻ không đâu bì kịp
NGUYỄN-VĂN-CHỨC

Téléph. 247 — 36-37, Rue Colonel Grimaud SAIGON — Tél. CIACHUC Saigon

Làm đại lý bán moteur RUSTON-HORNSBY & LISTER và máy xay lúa, gạo và đủ phụ tùng cho nhà máy

Mới — Mới

Máy đập lúa

Mỗi ngày đập một thiên lúa
giá : 60 $

TRƯƠNG-VĂN-CẨM
N° 68 Rue Pellerin — Saigon
69, quai du Cambodge — Cholon

SAVONYS

Là thứ xà-bông bột giặt đồ bằng đỗ vải thật tốt ít hao và không sợ mục quần áo. Bán lẻ mỗi gói 200 gr. 0$18.

Mua sỉ tính rẻ hơn.

Trữ bán sỉ và lẻ tại

Ng. - thị - Kính

góc chợ Saigon và ở nhà số 30 đường aviateur Garros

Sụt giá 1/2

Lúa gạo sụt giá, nghề mỹ-thuật cũng đành tam hạ giá phân nữa. Bởi vậy, hình vẽ Peinture à l'huile cỡ 0 m 50 X 0 m60 chỉ còn 18$00

Hình rọi lớn

Mua nửa không phóng : 30/25 — 30/40 — 50/60
3$80 — 4$50 — 8$50

Thêm màu ga người : 1$50 — 1$50 — 2$50

Cho mướn máy viết

đem máy về nhà, có sách dạy đánh 10 ngón tay cũng như đến trường

Khắc con dấu, làm ollichê, mộ bia, cẩm-thạch, đủ kiểu mà rẻ.

THÁI-BÌNH-DƯƠNG
61, Colonel Grimaud — SAIGON

Cẩm tạ

Triệu-tánh-Du
Tiên-Sanh

Một điều rất may mắn, nhờ ông Triệu-tánh-Du, nay tôi được lành bịnh.

Nguyên tôi đau bịnh kiết đã lâu nay, tại thêm thổ huyết, hễ mỗi lần khạc hoặc mửa ho thì có một cục máu ra theo, tôi uống đủ thứ thuốc chẳng thấy hiệu-nghiệm. Nay nhờ uống thuốc của ông chẳng mấy ngày mà tôi được lành bịnh, lại cường tráng hơn khi xưa.

Nên tôi đã ít lời nầy trên báo chương gọi là đền ơn tái sanh chi đức.

Ông lại giỏi các khoa khác nữa, nói tắt một lời, trăm bịnh ngặc nghèo ông đều trị được cả, đường Jaccaréo số 32 Cholon.

Kính-Tạ
HUỲNH-ANH SANH
N° 135 Rue Canton à Cholon

CÂM TẠ ƠN THẦY

Ở đời ai khỏi con đau nơn, nhưng gặp người của mình, mình phải trả ơn, như tôi đã không gặp ông DIỆP-NHỰT-HƯNG thì chắc nằng tôi mang cái bịnh trì trọn đời. Bởi tôi đã đi thử thuốc trên 2 năm mà chẳng thấy hết, tôi mới tôi xem báo thấy hai người, tặng khen ông Diệp nhựt-Hưng, tôi lập tức đến ông, ông bắt lòng tin-tâm tận-lực cho thuốc chẳng bao lâu thì bịnh vì của tôi hết dứt-nọc liền như thường không có mủ, mửa nữa, thiệt Diệp tiên sanh cứu nàng gọi là đại ân vậy.

Hiện nay ông ở Cholon đường Thủy binh (Marins) số 134 trên lầu

Kính tạ,
Joseph HÀ-MINH-ĐỨA
18 Rue Marcel Richard

Trừ bịnh phong - tình

Ông Trần đức-Tài y sĩ Việt Nam đã du học Trung-hoà, Nhựt-bổn đỗ cấp bằng tốt nghiệp tại công, y học-đường Quảng-đông nay về nước chế đủ các thứ cao, đơn hoàn tán theo lối bào học chữa đủ các bịnh, người lớn trẻ con, hay nhứt là thuốc trị bịnh phong-tình, hoa-liễu vân vân, dầu bịnh lâu mới khó dễ trách nào cũng có đủ thuốc chữa lành tận nọc. Mua thuốc xin nhớ kể bịnh thật kỹ khỏi lầm bịnh nọ uống thuốc kia.

Có trữ bán tại Saigon hiệu Nguyễn thị-Kính số 30 đường Aviateur Garros, dây nói 9.23.

Cantho — Tế-Nam-Đường số 21 Đại-lộ Gallieni.

Các nơi khác viết thơ để cho tổng đại-lý là

M. Đinh thành-Song
(Thaibinh) à Cái-nhum
« Hễn hỏi đến thì xin nhớ để có trả lời.

Y-KHOA TẤN-SĨ
DOCTEUR
Trần-thọ-Đông
Ancien Interne des Hôpitaux et de la Maternité de Perpignan (France)
Ở tại đường Thủy binh (Rue des Marins) 137, Cholon
Giấy thép nói : N° 418

Coi mạch mỗi ngày.
Sớm mai từ : 8 giờ tới 10 giờ
Chiều từ : 2 giờ tới 4 giờ

Như ai muốn rước đi về trong lục-tỉnh thì sẵng lòng đi.

Coi về các thứ bịnh mổ xẻ về sự sanh dẻ dưỡng thai. Hay là lâu năm rồi mà chưa có thai động. Về các bịnh trong mình của đàn bà (đường kinh không đúng kỳ. Huyết bạch tử-cung nằm không ngay. Hay là các thứ bịnh khác trong tử-cung đều thọa.)

TRỊ BỊNH CON MẮT
Y-khoa Tấn-sĩ
Docteur G. COUTURIER
Cựu giáo phụ y-viện chữa bịnh con mắt tại l'Hôtel Dieu ở Paris
Cựu chủ nhiệm y-viện chữa bịnh con mắt tại Huế

PHÒNG KHÁM BỊNH
35 91 góc đại lộ Bonnard và Mac-Mahon (Trên lầu)
Dây thép nói 11 25

GIỜ KHÁM BỊNH
Sớm mai : Từ 7 giờ tới 11 giờ
Buổi chiều : Từ 2 giờ tới 6 giờ

Bán hạ giá

Trong một tháng mà thôi không đâu rẻ bằng !!

Máy hát Royal đầu bao thiết hát lớn tiếng	16$00
Máy Portatif Perfectaphone	16 00
Máy sơn thủy 2 ressorts	25 00
Máy có kén sơn màu	28 00
Dĩa Pathé saphir	0 30
Dĩa Pathé kim sắt cải-lương, ca Huế, hát bộ Huế	0 50
Dĩa Odéon hát bộ	1 20
Dĩa Béka Tập-tích-Ban	1 10
Dĩa Béka điển khí hát bộ Vạn-thành-Ban	2 20

Có đủ thứ đĩa hát điển khí giá rẻ hơn các nơi, có thợ thiện nghệ sửa điện Manchon và máy hát.

Madame Ngô-thị-Mão
BAZAR RÉUNION
41, Rue Colonel Grimaud — Saigon
(ngay đầu chợ ngan gary Cuniac)

Khắp Đông-Pháp đều nghe, danh thuốc,

BỔ Á-PHIỆN

của hiệu BẢ-NGỌC ĐƯỜNG DƯỢC-PHÒNG

Là phương thuốc xưa nay ai cũng đều công nhận là Đại tài. Dám cam đoan rằng trong lúc bỏ chẳng hề sanh ra một thứ bịnh nào cho khó bỏ cả, dầu hút lâu mau, ít nhiều, già yếu, bịnh hoạn cách nào bỏ cũng đặng, lại ít tốn tiền. Cách bỏ giảm bớt từ viên. Đi đường đem theo dùng rất tiện. Cứ tính hút mỗi ngày 1 $ 00, thì tốn 6 ve đủ bỏ. Mỗi ve 70 viên giá 1 $ 00. Thuốc nầy mỗi năm tiêu được trên hai ngàn cái thơ khen tặng, vì vậy có nhiều người đem lòng tham, chế thuốc khác, không ra gì, đề mạo hiệu của bổn-đường và gạt đồng bào thiệt lợi. Mua thuốc xin nhìn kỹ hình ve thuốc kẻo đầy có hiệu « Con ó » thì mới là thứ thiệt. Bổn-đường Đại-lý độc-quyền cho hiệu Ngọc Sơn-Lang được phòng Hanoi toàn xứ Namkỳ, Cao-miên và Lào bán đủ thuốc gia truyền thần-hiệu. Có bịnh xin viết thơ nói rõ, sẽ gởi thuốc đến bằng cách « lãnh hóa giao ngân. » Các lãnh lãnh Đại-lý xin viết thơ thương nghị.

Thơ và mandat gởi cho :

M. NGUYỄN-HÒA-LIÊN
Pharmacien
248, *Rue d'Espagne*, 248
SAIGON

Giá báo gửi ra lại :

Một năm	18 $ 00
Sáu tháng	8 00
Ba tháng	4 00
Một tháng	1 50
Mỗi số	0 07

HÃY DÙNG PHÂN TRO HIỆU "CON CÁ
THÌ HUÊ LỢI TĂNG BỘI.PHẦN

Thể-thảo

(Tiếp theo trương nhứt)

nhà rộng mình mông, cách sắp đặt rất trang hoàng, có T.S. thượng lên trên coupe Leaders để dưới ngay trước giữa nhà, đèn điện chiếu vào xem càng rực rỡ oai nghiêm.

Lần lượt thân bằng cố hữu tại-tru, qui khách ở Saigon lên đông đủ cả trên trăm người, có quí ông Trần-văn-Khá, Hội trưởng T.C.T.T Nguyễn-v-Sâm, Nghị-viên Quản-hạt, Thom, Châu, danh dự hội trưởng và Phó-hội T.C.T.T. Rigaud Tên Commis T. P. Thông phán Nhung, Đang, tòa-bố ông cũng Jacques Đây, Phep, Văn, P. T. T., Cường D. N. S. Ngư, Ty-giáo-huấn Đây lương-y Saigon, quí ông thay mặt cho hội Commerce, Khánh-hội, Electro, Shell, Dakao, J. Comte-Destamy, Guvapo, qui ông ở tỉnh Michelin Dầu-tiếng, qui ông điền-chủ Đan-biện, Bện, Thiều, Mão, Kiển-Hảo, Bửu, Ty, Hoán, Lễ, Cang và có cả bốn ông ban-trưởng cùng nhiều thân bằng qui hữu vì chẳng biết tên cho hết xin miễn nghị.

— Đúng 9 giờ ông Trần-văn-Sang, lương-y bổn-quốc, hội-trưởng T. S. mời khách nhập tiệc. Ông nói bằng tiếng Pháp xin cho ông nói bằng tiếng nước nhà cho dễ nghe, rồi đọc một bài diễn-văn thay mặt cho hội mà cảm ơn qui khách chẳng nại đường xa tới chia vui cùng hội, ông kể công lao của hội T. S. bao phen lao tâm tiêu tứ, bền lòng gắn chí tập rèn ngày nay mới được cái coupe Leaders, làm được vẻ vang xứ sở, ông ban khen luôn từ người, hội-viên chiến tướng và tỏ lời nồng chi nghe rất hùng hồn, bất phải giục lòng. Lúc ông nhắc qua công cáng vì tổ lòng thương tiếc M. Thi là một hội-viên đã quá vãng rồi, bất ai nghe đến cũng phải cảm-động, nhưng tiết vì bài rất dài nên không thể đăng. Giứt lời ông Trần-v-Khá, lấy danh dự hội trưởng T.C.T.T tỏ lời cảm ơn lại, khen hội T. S đáng một lãnh Coupe Leaders năm 1931 và khuyến-khích anh em rắc lăm sao cho được tăn tiếng thêm hoài trên đường thể-thảo.

Mấy vị khách còn ở lại vui say tới khuya mới phân tay ra về.

Thiệt là một tiệc rất đơn sơ, giản tiện nhưng tỏ ra cái tình thân thủy của anh em trong làng thể-thảo chẳng chi bằng. Nhứt là ông xã chủ nhà. Ông Hội trưởng T. S. M. Mút và anh em chiến-tướng thật tình sốt sắng, càng đỗ mối cảm tình cho khách rất nhiều.

Lương-cang Cường

* * *

Hai trận đá banh trên sân Thủdaumột

Trận thứ nhứt Phú-Mỹ Sport thua Dầu-Tiếng Sport 4 à 1

Trận thứ nhì Jean Comte với Thủ dầu một Sport 1 à 1

Trận thứ T. D. M. với Jean Comte hoà 1 à 1 là một trận đáng chú ý hơn hết. Jean Comte là một hội mới ra đời. T. D. M. là một hội anh hùng có tiếng nhưng ba lần đá mà ba J. Comte không nỡ vậy thì J. Comte cũng sẽ là một hội hay chớ.

Trận nầy coi thiệt là kịch hứt hồi hộp qua lại liên liên, hồm hồm không ngớt. Không ban lần T. D. M. đem vô một bàn do Pac Dem lộn á lại một chốc thì tới giờ giải lao.

Hết vô đá lại J. Comte quyết gỡ nên cũng không bao lâu gỡ lại liền tự đó tới sau lại bên ai cũng đều to đó.

Tới mang cuộc thì 1 à 1.

Trận nầy hai bên ai cũng đều hay, thiệt muốn một hay nhứt M. Mút de ni Jean Comte J. Comte thắp Tr. Hảo, Nghĩa Dầu.

Nghĩa thổ thành J. Comte xuất sắc, cầu đỗ thì thua cũng nước. Một mía tí chơi với hai mà hai bên cùng không dụng hoà nhà làm, mặt là rất tốt.

THẾ-GIỚI ĐẠI-SỰ

Hội Vạn-quốc

Lịch 13 tháng có thi hành được không ?

Trước khi nhóm để bàn tính về vấn-đề thi hành lịch mới 13 tháng thì hội Vạn-quốc có hỏi ý-kiến của các nước phải thế nào. Nay hội đã tiếp đặng trên 8,000 bức thơ trả lời của các nước, hoặc của những người có tên tuổi trong hoàn cầu.

Nước thì ưng thế nầy, người thì chịu thế nọ, có nhiều cái chịu theo chương trình của hội Vạn-quốc. Nhưng bước phải một năm có bốn « qui » đồng nhau. Qui là trimestre tức là ba tháng. Cứ mỗi quý, tháng đầu có 31 ngày, hai tháng sau là nhằm ngày thứ hai, và mỗi quý phải có 13 tuần. Còn gặp năm nhuận, thì ngày lễ nhập vào tháng sáu.

Theo cái chương trình của người đề ra, một năm phải có 13 tháng, mỗi tháng 28 ngày, không có thay đổi gì nữa. Nước Pháp, nước Tiệp-khắc, và nước Bồ-đào-nha đều biểu đồng tình với nước Mỹ về việc nầy.

Hết thảy các nước đều đồng ý chịu để lễ Pâques vào bữa chúa nhựt tuần kế của tháng tư. Còn các người về đạo Thiên-chúa và Tin-lành thì còn chờ sau sẽ trả lời.

Xin nhắc lại rằng hội-nghị sửa lịch, đến tháng 10 năm nay mới nhóm.

* * *

Hội-nghị nhóm kỳ thứ nhì

Bổn-báo có đăng tin cho độc-giả biết về việc ban ủy-viên hội Vạn quốc nhóm lại để tính cách trừ cái tệ buôn bán thuốc phiện lậu, và định giới-hạn cho các nước sản thuốc phiện ra sao rồi, nay tiếp tin A. R. I. P. nói hội-nghị thế-giới bài trừ thuốc phiện nhóm lại kỳ thứ nhì.

Ông Sumeta làm nghị trưởng, có đọc một bài diễn văn khai mạc. Trong ấy ông bày tỏ ý kiến rằng: Hết cả các nước có vâng theo dư-luận của thế-giới mà làm thì quyết trừ được cái nạn buôn bán thuốc phiện lậu. Ông Richmond Hobson làm thơ ký của hội-nghị, khi ông Sumeta đọc đứt bài diễn-văn rồi, ông đọc bức điện-văn của ông tổng thống Huê-kỳ Hoover. Bức điện-văn ấy, ông Hoover chúc cho hội nghị được kết quả mĩ mãn. Đoạn ông nói qua những cái cách ngăn cấm khó khăn của ban ủy-viên của hội ngoại, hiện nay đang họp ở Genève lo xem xét đến việc ấn định giới-hạn sản thuốc phiện.

* * *

Pháp

Thợ dệt chịu bớt lương không ?

Bọn thợ dệt ở Roubaix làm reo hay đã năm tuần rồi, cách mấy tuần trước thì có một vài vụ lối thối xảy ra, hôm kia (15 Juin) thì bọn thợ kéo nhau làm bể-tành sẽ kỷ niệm 5 tuần làm reo, mà có trật tự lắm.

Người ta mong rằng tuần nầy, việc lối thối sẽ điều đình xong. Hiện nay đã có nhiều nhà công-nghệ độc lập (nghĩa là không có chen trong nghiệp đoàn của chủ) có trên 3000 thợ, với mấy hội liên hiệp của thợ, đã thương-thuyết nhau về vụ bớt lương xuống ba phần trăm. Nghe đâu đến đầu tháng 9 đây là khởi sự bớt lương.

Nếu các sắc dân thợ chịu khoản nầy, thì không chừng thợ dệt cũng chịu theo.

Sư-tử cắn lộn ở trường Đầu-xảo

Hôm ngày 7 Juin tại vườn bách thú ở trường Đấu-xảo thuộc-địa có xảy ra một tấn kịch, ai trông đến cũng hoảng hồn.

Trong vườn bách thú có hai con sư tử *Hans* và *Sultan* rập lại đánh nhau rất dữ. Làm cho thiên hạ đều sợ ốc hết. Nhưng cả hai thấy sức đồng nhau, cắn nhau lì miếng, rồi dang ra mà ăn đi. Tưởng như thế là xong, không dè có con sư tử con là Mao-di lại gần con Hans muốn sanh sự. Con Hans nổi nóng chụp cắn con nầy.

Chủng ông chủ vườn, với người thú tên là Herbog, mới xách roi sắt đến, có ý sấn chun vào lồng mà can ra. Coi lại thì Macdi bị rách da, xương sườn muốn gãy, người ta không đem qua chuồng khác là sao ?

Nếu lúc ấy có con thú ở chuồng kế, thấy thế sợ quá nhảy tại ra khỏi chuồng và chạy, rồi cả bọn đường mương bị nằm ốc trỏ lại.

Chuyện có thế, mà thiên hạ thêm nhao sự lại dữ lắm.

* * *

Một trận giông to

Hôm bữa 12 Juin, có một trận giông rất lớn, thổi ngang qua Hồng-mao và Bỉ-lợi-thì. Mà biển nước tây của nước Pháp cũng bị trận giông nầy nữa, nhơn dân miền ấy lo sợ lắm.

Ba nước Pháp, Anh và Bỉ, rồi trận giông nầy tính ra sự hư hao bộn bàng.

Chiếc tàu Saint Philibert chở khách du lịch bị chìm sáng bữa chúa nhựt, chết hết 400 người (theo tin sau cùng) cũng vì trận giông nầy vậy.

* * *

Tòa kiểm-duyệt bỏ

Marcel Cachin

Nghị viên Hạ-nghị-viện nước Pháp

Huê-kỳ

Tàu chìm, hành khách đều được cứu khỏi

Chiếc *Harvard*, vận 3.818 tấn chở 400 hành khách, bữa đầu tử Sa Francisco qua Los Angeles, rủi đụng nhằm đá biển mà chìm. Nguyên tàu chạy ra khỏi San Francisco lối 200 dặm hải-lý, tới mũi Arguello thì đụng đá biển, bị nước tràn vô. May sao lúc ấy trời êm biển lặng, nên hao nhiêu hành khách đều đem qua bên mấy chiếc ca nốt được hết, rồi có những tàu bè đi cứu tới kịp, đem hết thảy vô bờ.

Nghe đâu không có ai bị rủi ro sự gì cả, mà sự thiệt hại chưa biết bao nhiêu ?

* * *

Xiêm-la

Quan Binh-bộ thượng-thơ từ chức

Ông hoàng Bovaradej, làm Binh bộ thượng-thơ đã từ-chức hôm tuần rồi.

Nguyên-nhơn vụ từ-chức đây, là do sự ông xin tăng lương cho các quan võ mới được bổ, nhưng bị quan thượng-thơ Tài-chánh đã bác đi, nên ông Bovaradej xin thôi. Vua Xiêm còn đi khỏi, chỉ có vị thân-vương nhiếp-chánh, lấy làm bối rối, không biết định thế nào, nên ngài bảo ông hoàng Bovaradej hãy khoan từ-chức, và làm cho một tờ trình về vụ nầy, để ngài xem xét lại sẽ hay.

* * *

Trung-hoa

Học trò trường Hoàng-phố tập trận

Vì việc đánh Tưởng rất gấp, mà quân-lực cần phải mở mang thêm lên, nên chi mới đây tổng-tư-lịnh Trần-tế-Đường đã truyền cho viên giáo-sư trường võ-bị Hoàng-phố là Đỗ-ích-Khiêm phải dẫn học trò đi tập trận để phòng sau đem ra dùng.

Bổ đã tuyển 3.000 học trò kéo đi ra gò Hoàng-phố, đào hào đắp lũy, để tập đánh trận. Thời kỳ tuyển tập định trong một tuần lễ.

Ta phải biết rằng trường Hoàng-phố là một cái trường rất có quan-hệ đến lịch-sử võ-bị của Quốc-dân-đảng. Tưởng-giới-Thạch mà lãnh ngã được bọn quân-phiệt ở phương Bắc, đều là nhờ sức trường ấy cả. Hiện giờ trường ấy có 6.000 học trò giỏi về quân sự học-thức, như là đánh thủy, đánh bộ, thủ thành, tiếp cứu. Bởi vậy mà hai-giới trường ấy đều là thứ khí giới mới cả.

Có lẽ Trần sẽ nhờ sức trường nầy mà chống nổi với bọn Tưởng chăng ?

* * *

Lý phúc Lâm được thăng chức tư-lịnh sở cảnh-sát Quảng-đông

Lý-phúc-Lâm tức là một viên mãnh-tướng, có tiếng ở Quảng-đông, có tài cầm binh đánh giặc lắm. Hồi Hứa-sùng-Trí làm tổng-tư-lịnh quân cách-mạng thì Lý làm sư-trưởng. Chính Lý đã đánh đuổi quân Trương-phát-Khuê ra khỏi Quảng-Đông, lúc Trương làm phản Tưởng, để giúp Long-tinh-Vệ đó.

Từ mấy năm nay Lý từ chức lui về ở nhà, không thèm biết gì đến chánh trị, nay nhơn Hứa-Sùng Trí về Quảng-Đông hiệp tác với bọn Uông để đánh Tưởng, mà Hứa biết tài Lý, nên cố ép Lý ra.

Vừa rồi giữa hội-nghị, Hứa có đem chuyện nên tổ-chức đội quân cảnh-sát để giữ gìn cuộc trị an trong tỉnh, sắc khi đại-quân kéo đi Bắc phạt. Nhơn đó Hứa tiến cử luôn Lý, mọi người thảy đều ưng thuận.

Thế là từ đây Lý lại lãnh chức tư-lịnh sở cảnh sát cho chánh-phủ Quảng-Đông.

Có hai điều, chư-vị độc-giả tỏ lòng thương bổn-báo : 1° Mua báo trả tiền mặt ; 2° Cổ động cho nhiều người cùng mua

Về chuyện tên gác cửa ga-ra Tứ-Hữu bị đánh

Bức thơ của Mme Durand

Về chuyện nầy, trong một số báo từ giữa tháng trước, bổn-báo đã thuật rõ rồi, khỏi phải nhắc dây lại nữa. Nay Mme Durand là người cũng có quan-hệ trong vụ đó gởi thơ tại phân-giải, nhờ bổn-báo đăng Lấy lẽ, công-bằng bổn-báo vui lòng đăng tin dây.

Bức thơ nầy dài quá, nên bổn-báo cắt bỏ khúc đầu, chỉ đăng từ khúc tin nhập vào chuyện mà thôi.

P. N. N.

Tôi mắt qui báo là một tờ báo đứng đắn, và tin cậy nơi tấm lòng ngay thật và rộng rãi của qui báo, nên chúng tôi xin có mấy hàng vắn tắt, nhờ qui báo vì lòng yêu chơn lý mà đăng lên, chớ nói thật ra thì cũng không phải là để cải-chánh cái bài bữa hồm, vì sự cải-chánh ấy tự sẽ có công lý làm giùm cho chúng tôi.

Trước hết, xin ông xét lại một chỗ nầy, trong bài kia, tôi thấy nói rằng : *tên Đê là người gác cửa Garage T. H. bị đánh đến nỗi đái* : nghĩa là bị đánh nặng lắm. Tôi xin hỏi có người chủ nhà nào khi thấy đầy tớ trong nhà mình bị đánh nhiều như vậy lại không lật đật đi thưa ? Có hay không ? Có lẽ nào như vậy không ? Thế mà trong bài ấy lại kiếm có nói rằng « Vì ông Lê-đạo-Ngạn lúc nầy đương bận nhiều việc nên không rõ rành mà lưu ý đến việc tên Đê bị đánh ».

Lời xin thưa với ông rằng : sự thiệt vẫn khác hẳn : tên Đê là người cấp đồng hồ mà bị đánh thiệt (chớ không phải lầm lộn gì hết) bởi vậy nên từ sáng đến chiều bữa ấy, tuy bị đánh đau mặc dầu tên Đê cũng không dám nói gì, mãi đến bữa sau, nghe nói chồng tôi đi chơi chớ không chịu bỏ qua thì mới kêu ông Lê-đạo-Ngạn chủ (*garant*) mới lật đật đi xin giấy Bốc-tơ mà cũng đi có bốt, nghĩa là kiếm cách mà chữa lấy đứa ở của mình. Bà giờ lại hỏi sao chồng tôi đã đánh tên Đê ?— Dương khi đêm hôm tối lại đến nhà người ta mà ăn trộm tôi tưởng rủi nó bị bắt chết cũng phải chịu chớ đừng nói đánh đau làm chi...

Sau tôi cũng xin thưa luôn với ông rằng tôi ở Dakao kể cũng đã lâu rồi, chớ chẳng phải mới đến hôm sớm mai chi, vậy mà hễ từ hồi nào tới giờ có hề bị mang tiếng hung dữ gì với người Annam không. Chẳng những thế, mà lại có một lần kia, chồng tôi đã vì bình vực cho hai cô nữ học sanh mà phải kháng cự với hai người Âu-Châu và bị đánh trọng bịnh, đến phải vô nằm nhà thương trong mười lăm ngày?

Nhưng mà thôi, nếu tôi nói nhiều không khỏi có người lại nghĩ cho tôi là muốn giành lấy phần phải. Tôi chỉ vì danh dự mà phải thưa lại với ông một đôi điều vắn tắt và mong rằng qui báo sẽ không bỏ qua. Còn như sự phải quấy trong vụ nầy thì rồi đây sẽ có pháp-luật phán đoán.

Sau hết, vì muốn cho ông rõ hết đầu đuôi công chuyện tôi xin nói luôn ra đây: Về chàng, đêm 14 tây chúng tôi đi chơi về tối chừng 12 giờ rưỡi, có lẽ khi chúng tôi quơ vô đường hẻm thì tên *garçon* của garage Tứ-Hữu đã thấy, và nghĩ trong bụng rằng chừng tôi về khuya như thế, hễ đặt lưng xuống giường là ngủ mê; song không dè đâu, đến 3 giờ rưỡi khuya chúng tôi đang ngủ, bỗng nghe mấy cái bột cườm của tôi kết trong tấm màn treo tại cửa sổ coi phòng tôi ngủ nó khua động làm cho chúng tôi phải giựt mình thức dậy.

Nhưng mắt dòm chăm-chỉ cửa sổ, tưởng rằng con mèo trong nhà sợ mà nhảy lăm bể lục bình và làm đổ mấy hộp nút vàng của tôi để trên cái ghế gần bên cửa sổ đó. Song dòm lâu một hồi, thì lại thấy một cánh tay thò vô lấy cái hộp nút để lên trên bệ cửa sổ. Khi ấy chúng tôi tấy lem lẹ quá, và chồng tôi là M. Durand đã mò nơi đầu nằm mà lấy cây súng sáu đã sẵn bị sẵng rồi. Song vừa lấy cây súng thì vừa thấy một cái đầu trở tới một cái cánh tay ở ngoài thò vào lấy cái hộp đồng hồ. Chừng đó chúng tôi mới chắc rằng có kẻ gian tà đã đến cận bên nhà mình, nên tay chồng tôi đã cầm cây súng sáu và muốn cho một phát ; song rồi lại suy nghĩ rằng: «thân người khác thế thân ta, vì nghèo nên sanh thói gian bậy. Huống chi thân ta đây đã gởi trong giống họ nước Annam ta cũng không nỡ ra tay nào sát-hại một mạng người Annam.

Nghĩ vậy nên chồng tôi mới bước chơn xuống giường đi vòng ra ngõ trước, đặng bắt kẻ gian tà còn đứng bên kẹt bẻ. Song lúc ra tới *salon* đặng mở cửa, vì đèn tắt tối quá, nên dụng nhằm cái ghế, làm cho đứa gian vụt chạy, tính bề ra tới cửa trước đặng nhảy hàng rào; dè đâu chồng tôi là *M. Durand* lẹ chơn nhảy ra kịp và nắm càng cổ nó một tay (còn tay kia mắc cầm cây súng) tính để coi cái mặt của đứa gian cho rõ, nhưng đứa gian dùng dằng quào móc làm trầy tay chồng tôi : lúc nầy chồng tôi nổi giận, nói rằng « Mầy là thằng gardien của Garage Tứ-Hữu, tưởng ai đâu lạ ! Tao đã tha mạng chết cho mầy mà mầy còn quào tao trầy tay nữa à ? »

Lúc đó chồng tôi mới cho nó lì bộp tai thì đứa gian ta liều-thoát. Chừng chồng tôi day lại thì thấy có người xe kéo đứng một bên, liền biểu nó đi kiếm lính ; nhưng mà giờ đó lính Annam không có mà biện Tây cũng không, nên chồng tôi trở vô ngủ. Đến sáng ngày chồng tôi xuống bót có thỏ ba mà thưa vì vụ đó ; chừng trở về thì thấy một người tên Ng.-v-Mành lại nhà tôi nói với chồng tôi đừng thưa gởi làm gì, vì người chủ của ga-ra Tứ-Hữu đã biểu ý lại nói phải quấy, nhưng mà chồng tôi không chịu.

Luôn đây tôi xin hỏi ông Lê-đạo-Ngạn rằng : « Trong lúc M. Durand đánh gardien ông có thấy tận mắt không ? » (chắc có lẽ ông đương giấc điệp mơ màng!) hay là sáng ngày ông mới nghe gardien ông kiếm điều chửa mình mà ông sẽ vào tai chăng ? Và sau đây cũng xin cho ông Lê-đạo-Ngạn biết rằng : « Bọn chúng tôi không quen thói bạo ngược, và chẳng hề hèn-chèo vì dầu cho con chó trong nhà tôi, mà vô cang cớ, thì chúng tôi cũng không nỡ đánh đập nó, chớ đừng nói người ta làm gì. »

Mme Durand

N. 26, *rue Legrand de la Liraye Dakao*

Tin Tàu

TÀU TỚI

Ở Pháp tới

Cap Varella 12 Juin
Artaxerxes 15 Juin
Tanjore II depuis 23 Juin

Ở Tàu ra Nhựt qua

Porthos 12 Juin

Ở Trung-Bắc kỳ về

Compiègne 16 Juin

TÀU ĐI

Sang Pháp

Porthos 15 Juin
Compiègne 20 Juin

Ra Trung-Bắc-kỳ

Cap Varella 16 Juin
Claude Chappe 18 Juin

Đi Tàu tới Nhựt

Artaxerxes 20 Juin

Đi Singapour

Giá Gạo

GIÁ LÚA

tại Cholon ngày 17 Juin 1931

LÚA

Mỗi tạ 68 kilos

Cocong	1. 11	Omon	
Bentre Loire	1. 20	Cairang	1 00
Cailay	1 00	Thot Not	
Cailon	1 00	Longxuyên	
Vinhlong		Chiadoc trắng	1 60
Bakè		— Bo	1. 50
Can-Chong	1. 05	Tanchâu	1. 40
Cang-Long	1 05	Sadec trắng	1 85
Travinh	1 05	— Bỏ	1. 40
Bal-xan	1. 10	CAOMEN	
Bacliêu	2 05	Battambang	1 90
Rachgia	1. 15	Kanam N.R.	1. 85
Phucolong	1. 15	Soai rieng	
		Lua	1. 40

GẠO

Mỗi tạ 60 kilos

Gạo N° 1 25 %, tấm 3.20
Gạo N° 2 40 %, tấm 2.90

Tấm	1-2	1 10
Tấm	3-4	1 95
Cám trắng		1. 80
Cám lức		0 45

Sao lúa 62 đồng cắt 21.00

THẦY HỒ-NGỌC-SUNG, sở đi Lục-tỉnh

Đồng-bào ở Saigon và Lục tỉnh ai mà không nghe danh thầy Hồ-ngọc-Sung, coi tướng và chỉ tay, đoán mạng số thật tài tình, thầy tính ghé lại Cantho ích ngày ngụ tại Trung-châu lữ quán phòng số 10 kể từ mùng sáu tháng năm, nhằm 21-6-31. ai là người ham mộ trong thầy, xin đến đó mà hỏi mạng số, thầy sẵng lòng chỉ (mau mau đến hỏi chớ bỏ qua, thầy ích khi sảo rảnh đi Lục-tỉnh đặng).

M. Cương
Rue Lacotte

PATISSERIE NGUYỄN-VAN-ĐẮC
81, 83, rue Sabouraln — Saigon

Trong 7 năm trời, Bổn-hiệu mà được thạnh-hành trong trường Thương-mãi, cũng nhờ ơn qui khách chiếu cố, nên Bổn-hiệu hằng tận tâm làm cho vừa lòng qui khách.

Hiện nay kinh-tế khuẩn-bách, tiền bạc eo hẹp, nên Bổn-hiệu định sụt giá các món ăn như sau đây, đặng đền ơn chư qui khách.

Bánh thường dùng, mỗi cái trước bán	0$16	nay bán	0$05
Bánh ốm	»	0. 10	»	0. 08
Sandwichs	»	0. 15	»	0. 13
Nước trà nóa ly	»	0. 15	»	0. 12
Café au lait (ly)	»	0. 15	»	0. 12
Café au lait (tách)	»	0. 10	»	0. 08
Chocolat ly	»	0. 20	»	0. 15

Nay kính.
Nguyễn-văn Đắc

Tại sao càng ngày người ta càng ưa dùng thứ

DẦU THIÊN-HÒA *hơn các thứ dầu khác???*

Ai trả lời đặng câu hỏi nầy trúng, thì bổn-tiệm sẻ gởi tặng cho một cuốn sách « Học tiếng mẹ đẻ »

Xin nhớ để tên và chỗ ở cho rành rẽ, đặng để bề gởi sách tặng cho.

Pharmacie Sino-Annamite

THIÊN-HOA-ĐƯƠNG

208, RUE DES MARINS — CHOLON

TRONG KHOA HỌC GIỚI

(Tiếp theo trương nhứt)

nghiệm, kết quả lại được tốt hơn trước. Hiện nay Trịnh đã được cấp một món tiền, tìm người giúp sức chế ra một khẩu, thì nghiệm thành công, sẽ do chính-phủ trích món tiền to, lập ra công xưởng lớn để chế tạo.

DÙNG PHÂN VÀ NƯỚC TIỂU LÀM HƠI ĐỐT CHÁY

Trước đây ở Sin-đầu có La-quốc-Thuy là lưu học sanh ở Nhựt về phát minh việc lợi dụng các vật bỏ đi, chế ra thứ đèn tinh, là dùng gốc rễ những rau, củ, tím, cám, và vỏ các thứ khoai, ủ cho lên mốc, rồi nấu cho thành ra một chất hơi, để thay cho các vật đốt cháy. Vừa rồi lại có một người là Phương-thục-Kiều phát minh việc dùng phân và nước tiểu chứa vào một cái kho làm thành chất hơi đỏ làm chất thắp đèn. Cái gốc phát minh ra chất hơi ấy có hai điều:

1— Theo thứ đèn hơi của La quốc-Thuy, những nhà dùng đèn phải đi tìm các chất bỏ đi, ấy là một việc rất phiền ở thành phố không được tiện lợi như ở hương thôn.

2.— Ở các đô-thị không dùng phân và nước tiểu làm đồ bón, thành ra các vật ấy dư.

Theo như các điều ấy, ra công nghiên-cứu dùng chất thuốc bỏ vào trong phân và nước tiểu làm mất mùi hôi thúi, và không sinh ra mối độc, rồi xây một cái kho vững vàng, để chứa phân và nước tiểu làm cho thành hơi, để làm chất đốt cháy. Lần đầu thì nghiệm, vì cái kho chứa làm không bền vững, bị hơi bốc lên mạnh mà nổ, phải chịu thất bại. Nhưng Phương-thục-Kiều theo như nguyên-lý khoa-học chắc thế nào cũng được thành công nên cuộc thí-nghiệm lần thứ nai trong tháng trước đã được hoàn toàn.

Phân và nước tiểu chứa trong một cái kho, hơi dùng đốt đèn và nấu ăn trong một nhà tắm người không phải lo đầu thấp và củi đốt. Cách làm kho chứa, là xây luôn cầu tiêu lên trên cái kho, người nhà ngày thường đại-tiện chảy vào trong kho, ngày ngày bỏ thuốc vào cho mất mùi, có đặt ống cao su thông vào trong kho, lấy hơi ra để làm chất đốt. Lần đầu chỉ phí tốn độ vài chục đồng xây một cái kho, từ đó dùng mãi không bao giờ phải làm lại, và không phải phí tốn nữa.

A. N.

PHONG-TRÀO CỘNG-SẢN PHÍA BẮC TRUNG-KỲ

(Tiếp theo trương nhứt)

bị giết chết và đốt cháy, 4 người tìm đồ can-thiệp vào cũng bị giết chết và nhiều người bị thương nữa.

Còn ở tỉnh Quảng-Ngãi, bọn cộng-sản lấy được nhiều dầu đổ cháy một vị cựu cai-tổng, rồi chúng bắt vị cai-tổng ấy lấy nhựa đa nhỏ vào mình, rồi kéo lết ra đường, cái đập cho sưng và cắt đứt cổ.

Chúng có bắt một vị xã-trưởng nhúng dầu vào quần áo rồi đốt chết.

Có một người lính tập tên Hồ Trương coi một toán lính đi tuần bị bọn cộng-sản cắt dầu, lóc thịt mà, bắt dán keo xác cũng tăng người nào không nghe lời chúng nó đánh một cách tàn nhẫn lắm. Đến đỗi có một người bỏ mạng.

Có một đứa nhỏ lối 15 tuổi, dẫn lính tuần đi chỉ chỗ bọn cộng-sản núp, sau chúng trả thù, bắt đứa nhỏ chặt đứt hết mười ngón tay.

Còn nhiều người không chịu nhập vào đảng Cộng-sản và không chịu góp tiền tháng cho đảng họ, thì bị họ bắt đốt nhựa nhỏ vào mặt phải đui hết. Còn nói gì đến sự cướp lúa trong vựa và ngoài đồng thì ôi thôi, không có đủ giấy mà viết ra cho hết.

Lại ngày 28 Mai vừa rồi, còn xảy ra nhiều vụ cướp giựt tại làng Yên .. Phu và Yon-Ham-son. bọn cộng-sản giết chết hết một ông cả và 11 viên chức làng nữa.

Những việc bạo-ngược của bọn cộng-sản gây ra ở ba tỉnh Nghệ-an, Hatinh và Quảng-Ngãi là như vậy đó.

Tranh Coupe Davis

Hồng-mao đã hạ Nhựt-Bổn mà đi độ ấp chót

Theo lời dự đoán của các báo bên Âu thì rõ ràng Nhựt không thể nào cự cho nổi với Anh, bởi thế nên 5 trận, 4 trận độc chiến và một trận đôi, mà Anh đã thắng được ba rồi.

Anh-em Satoh phen nầy của ngập gió không thể chịu đựng nổi với Austin, Terry... v. v... Trận tối là hi-vọng nhứt của Satoh Kawachi, nhưng khi xáp chiến với Terry-Hughes phải bị hạ trong ba hiệp rất dễ dàng.

Satoh - Kawachi rán gỡ lại một hiệp để lấy chút tiếng tăm. song Terry - Hughes tận lực quá thế rồi hai chú Nhựt ta phải gật vợt.

Satoh - Kawachi thua Terry Hughes như vầy: 4/6 4/6 và 6/8.

Hai trận độc chiến tranh tiếp Anh-quốc cũng hạ luôn Nhựt-bổn. Thế là trọn 5 trận. Anh đã thắng được 3, tức là Nhựt bị hạ và bị thải ra vậy.

Lời Rao

Tôi là Phó-thi-Vàng ở tại làng Bình-Trung tổng An-bình (Giồng-ông-Tố) hạt Giadinh.

Rao cho cô bác hay rằng, nguyên con gái tôi tên là Lại-thị-Biểu 32 tuổi không nghe lời tôi dại biểu xài phá tiền bạc của tôi rất nhiều bỏ nhà của tôi mà đi đã lâu, nào kể từ ngày nầy sắp sau như nó có mượn tiền bạc của ai và có làm việc gì thì nó chịu, chớ tôi không biết tới nó nữa.

CÓ BÁN

BÁNH DẦU DỪA để nuôi heo và bò, ăn mau mập và tốt hơn cám trắng, mà giá cũng rẻ hơn.

Mỗi tạ 80 kilos giá 2$ 00

BÁNH DẦU ĐẬU PHỘNG, để trồng thuốc, rau, đậu và cám sắn rất khéo.

BÁNH DẦU CỦ, để trồng thuốc rau đậu, vân vân...

BÁNH DẦU HỘT BU ĐỒ TÍA, để trồng trái các sắn rất, sắn sớm.

TẠI HÃNG DẦU

TRƯƠNG-VAN-BỀN

Sáng tạo năm 1900

60, Quai de Cambodge

CHOLON

Bảy cái giấy bạc 5 $.—Ai được ???

Bảy ông kể tên dưới đây, mỗi ông được một cái prime 5 $ là vì nhờ mua THUỐC XỔ hiệu (Nhành Mai) là một thứ thuốc xổ mới được nổi danh, từng lấy khắp rừ Nam-kỳ, ai ai cũng ưa dùng là vì thuốc uống dễ (không hôi) xổ đàm nhiều lắm, lại kiêm trị các trùng nhỏ nhỏ, đều bị thuốc tống lãi ra cả,. Có trữ bán nơi tiệm có Nguyễn-thị-Kinh (Chợ mới) Saigon, và các gare xe điện từ Bình-tây tới Goudp. Giá mỗi gói 0 $ 20. Có gởi bán khắp các tỉnh trong Nam-kỳ

Còn nhiều cái primes chưa ai trúng

Tên của quí ngài đã trúng rồi: • Mme Trần-Hương vendeur Eki Van so Van • • Cântho Ng v Sut, garage Trần-đắc-Nghĩa, Cantho Ng-v-Rót chauffeur Soc Régional, Cântho, Ng-v Lương, village Thuan a, • Saigon Hà-Tiem, laboratoire génépas Phuemỹ-, • Gudinh, Lưu-thành-Tiền Phú-xuân • • Rạchsỏi, Dương-ngọc-Chấn c/o Phânsoa Indusrielle •. Còn nhiều ông trúng giấy bạc 1 $ 00, song tiếc vì không rõ đồng tên XIN LƯU Ý. Giải thưởng sẽ có luôn luôn. Từ rày, tôi xuất ra 15 % tiền bán mà làm giải thưởng, đến đáp ơn đồng thuốc Mme ai đó nơi Nguyễn-văn Xuân village de Binh đông (Cholon)

Lại thêm 500 cuốn VIỆT-NAM

Mấy tháng trước, ông Louis Roubaud gởi bổn-báo bán giùm 500 cuốn *Việt-Nam* sách gởi ở Paris qua được trên một tháng thì bổn-báo bán hết sạch. Kỳ mới rồi, ông lại gởi thêm 500 cuốn qua nữa, mà có nhiều đồng-bào dặn đã đành từ trước cả. Vậy bỷ sẩy rằng không còn bao nhiêu, vị nào muốn mua, tin mua mau kẻo hết. Tới báo-quán mua, mỗi cuốn 1 $ 80; ở xa gởi mua, xin nhớ gởi phụ thêm 2 các, để bổn-báo làm tiền gởi sách đi.

CHA MẸ HỌC TRÒ NÊN ĐỂ Ý

Quí vị có lên Saigon lo liệu cho con mình thi kỳ nầy hay là lo đem nó trường lớn xin mời ghé lại nghỉ

« PHONG-CẢNH KHÁCH-LẦU » đường Filippini angle Bonard chủ-nhơn là M. Võ-văn-Ban

sẽ hết lòng lo tiếng giảm cho qui vị những giấy tờ trong cuộc thi hay là đem con nào trường lớn. Nhứt có lường tiện, hà không lời hơn sao?

VO-VAN-BAN

Directeur de la Mre Chim-Sports et Hôtel Phong-Cảnh Khách-lầu

Trang bông tang (couronnes)

CUA ANNAM LÀM RA

Bổn-hiệu chuyên làm trang bông cườm đã lâu năm và đã xuất sản được nhiều năm nay có thể tính giá rẻ hơn các nơi được phần tiện.

Có giá riêng cho hội Lương-hữu. Giá từ 5$ 7-10-13 cho đến 100$ Bán sỉ và bán lẻ.

" La Tortue "

PHAN-THÚC-TRÁC

16, Sabourain, Saigon

Téléphone 9.95

A. C. R. I. C.

AGENCE COLLECTIVE DE REPRESENTATIONS INDUSTRIELLES EN INDOCHINE

SAIGON

N: 29, Boulevard Norodom

Giây thép nói N· 402

Grand Premier Prix Foire de Saigon 1927 - 1928

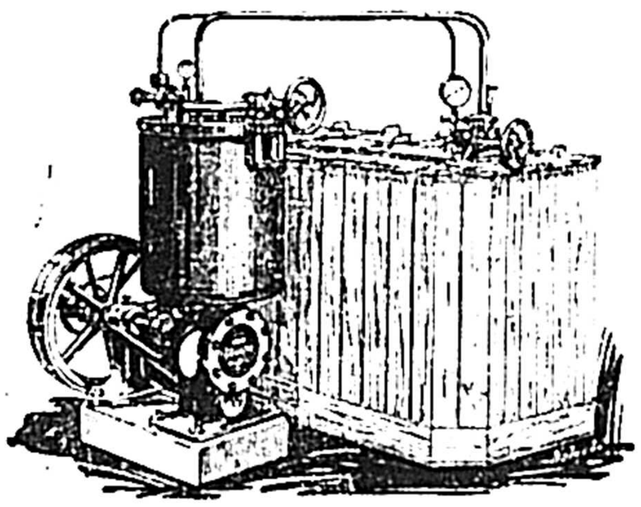

Bán và ráp các thứ máy tàu gạo đủ cỡ hạt bự lớn nhỏ, có cối nhà (coi rất đẹp) Đã ráp rồi nhiều cái máy nước đa, máy TOMIE đem nước vô ruộng để rẻ lớn nhỏ, và ở máy cày chạy Long marcut Có đủ cỡ máy cưa lớn nhỏ và đủ hạng tùng, và máy điện khí rất tiện để trong nhà chạy bằng dầu cặn (vô đồ thứ máy về nhà nông) Có làm Đại-lý bên Đức và Anh nhiều kiểu Moteur dùng và xăm chạy ngoài và nông (Diesel et semi diesel) dùng rẻng dầu cặn (Mazout) ít hao dầu mỡ và rất bền chắc chạy.

Cũng có làm đại-lý bên HUÊ-KỲ nhiều cỡ moteur Canot đóng sẵn, thử gia trong và ngoài ghe đã có máy-lực và có sẵn tại kho Saigon.

CHỤP HÌNH

MODERN PHOTO

Directeur : Nguyễn-bá-Thi

N· 1 Place Francis Garnier (Trước nhà hát tây)

Nhà chụp hình có tiếng, bất luận giờ nào, trong nhà, ngoài trời, mấy cuộc lễ, mấy trường thể-thảo, hình chụp đều được tươi tốt.

Làm mau, giá rẻ

TIỂU-THUYẾT CỦA «DUỐC NHÀ-NAM» N· 10

XÃ-HỘI. ÁI-TÌNH TIỂU-THUYẾT

CHỬ TINH CHỬ HIẾU

Tác-giả : Viên-Hoành

HỒI THỨ NHỨT

Đất bằng sóng dậy !

Hồ-đại-Đồng đọc dòng dây nhận chuông ... và nói :

— Cái sự nhẫn nhịn của tôi nó có chừng, chớ không phải muốn nhẫn nhịn tới đâu cũng được !

— Đừng nhận chuông, ông Hồ. Bây giờ ông nhận chuông, thì lát nữa dầu cho ông có ăn năn cũng không kịp. Ông đừng có tưởng nhận chuông gọi đây tớ lại đuổi một người khách ra khỏi nhà mình, là kế hay hơn hết mà làm. Cái người tướng đâu là được làm rể nhà ông, là anh Từ hiếu-Đức, hồi nãy có dùng cách ấy đãi tôi việc gì mà làm oai dữ vậy. Ông nói :

— Dầu việc gì thầy hãy nói mau coi ? Bữa nay tôi không thể làm đao lâu với thầy được. vì tại sao, có lẽ thầy cũng biết. Khách-khứa còn đang ăn uống đầy nhà, nếu tôi ngồi đây nói chuyện với thầy lâu, e họ chờ đợi phiền phức lắm.

— Cứ theo thơ hồi nãy, thì tôi có cái nghĩa-vụ phải bảo toàn quyền lợi cho người con gái ấy và cũng chính là thay mặt cho người con gái ấy nên tôi mới tới tìm ông đây.

— Tự nhiên, chắc thầy biết người ấy tìm chỗ ?

— Thưa ông, phải.

Ông Hồ lộ sắc mừng, lật đật hỏi :

— Cô ấy còn sống à ?

Thiệu-Nghi nhìn ông Hồ, tỏ ý lấy làm lạ nên nói:

— Tôi tưởng đâu ông hay việc nầy chắc ông buồn lắm, không ngờ ông lại vui mừng, tìm cho tôi lấy làm lạ quá. Sao ông lại mừng ?...

— Tôi mừng là tại trong vụ ấy có có nhiều cái ẩn-tình, thầy không thể nào hiểu được.

— Tuy vậy, việc của tôi đã sắp đặt bàn tính với ông cũng không thể nào thay đổi được, và tôi xin tỏ cho ông biết rằng tôi là con nhà tử-tế, nếu khi nào ông cần muốn biết tới việc đó, tôi sẽ đem bằng cớ ra cho ông xem.

Ông Hồ lắc đầu, tỏ ý ông không cần gì biết tới. Thiệu-Nghi lại nói tiếp :

— Rủi, tiếng tăm thì có mà tiền bạc lại không, vì khi ba tôi mất rồi, không có để lại cho tôi đồng xu nhỏ nào rảo. Bấy giờ tôi có nhờ một người trong gia quyến bảo bọc nuôi dưỡng và cho ăn đi học. song người ấy cũng nghèo chớ có dư dả gì đâu. Ông thấy nghĩ lại đó mà coi, tôi là một thằng ham giàu sang, ham danh vọng, tôi muốn sống ở đời một cách thong thả, nhưng làm thế nào đặt bi-vọng ấy được. Đi làm việc, đã cực khổ mà lại bị bó buộc, tôi không khi nào chịu nổi, và lại làm việc ăn lương có nhiều lắm, mỗi tháng cũng chừng 100 đồng bạc, thì có thấm thía vào đâu ? Bởi vậy, dầu cho có người kêu làm, tôi cũng từ chối.

Ông Hồ không hiểu ý Thiệu-Nghi muốn nói chuyện ấy cho ông nghe làm chi, nên ông không muốn nghe bèn nói :

— Bữa nay thầy đến viếng tôi là vì có chuyện gì khác, thì thầy cứ nói chuyện ấy cho tôi nghe. Thế là đủ rồi, còn chuyện riêng của thầy, có cần gì cho tôi biết làm chi nữa ?

Thiệu-Nghi cười rồi nói :

— Xin ông chậm chậm một chút rồi tôi sẽ nói tới chuyện ông muốn biết đó. Bởi tôi muốn nói cho có đầu có đuôi, cho ông dễ hiểu, nên phải nói dông dai như vậy cho có lý.

Phải, tôi là con nhà danh giá, có học thức hẳn hòi, song từ khi rời trường đến nay, thời vận tôi đen thui, không làm ăn thứ gì cho phải lắt cả. Tôi nói thiệt, ngày hôm nay tôi tìm tới ông đây, thật cũng là sự vạn bất đắc dĩ, vì tôi nghèo lắm. Phải, nghèo lắm, song không biết chừng chuyến nầy gặp ông, ông lại phải cần dùng đến tôi rồi tôi mới nhờ ông mà nổi danh, mà giàu có đó.

Ban đầu Thiệu-Nghi nói nhỏ nhỏ; nhưng lần lần lại nói lớn lắm, nhứt là đến câu chót, anh ta lại gằn từ tiếng một.

Hồ-đại-Đồng không nao núng chút nào hết. Ông nói :

— Thuở nay trong công việc làm ăn của tôi, tôi cũng thường hay cãi lẫy om sòm với những kẻ ấy cũng thất bại hoài !

— Không ! Người ta khác, còn tôi khác chớ ! Tôi dám nói chắc rằng chuyện nầy tiền muôn bạc ngàn của ông đó, không thể nào đánh đổ được tôi đâu. Ông có coi nội một việc, đáng lẽ là ông không tiếp tôi thế mà ông cũng phải tiếp, thì đủ biết mà !

Cả hai đều lặng thinh, song ý con mắt nhìn nhau dường như gươm đao sắp huy động. Ông Hồ nói :

— Hồi nãy tiếp được cái thơ của thầy, tôi biết rằng thầy đã tìm được người con gái, mà hơn 10 năm nay tôi hết sức tìm không ra mối, bởi vậy tôi mới cho mời thầy vô đặng mà hỏi thăm về chuyện đó chớ. Tôi nói thiệt, nếu thầy có giúp tôi được chuyện nầy, thì tôi sẽ đền ơn cho thầy xứng đáng, nhưng nếu thầy muốn lợi dụng chuyện bí-mật đó để mà đòi tiền tôi cho nhiều, nhiều quá cái công-lao của thầy và cái lòng biết ơn của tôi, thì sao được ?

— Bây giờ ông nói ra tôi mới biết, chớ thuở nay thật tôi không rõ ông có tìm kiếm người con gái ông Cai-tổng Đài-qui Đạo một cách hết lòng như vậy.

Còn nữa

SAIGON — IMPRIMERIE THANH-THU-MAU, 147 RUE DE REIMS — Le Gérant : NGUYEN-VAN-SAM